

Fonolleda Fajardo, Marta

De: [REDACTED]
Enviat: divendres, 13 de juny de 2025 13:32
Per a: Fonolleda Fajardo, Marta; Bústia SIGOV Assessoria Presidència
Tema: RV: SIG25PRE0697 - AVL participació ciutadana

De: [REDACTED]
Enviat: divendres, 13 de juny de 2025 13:31
Per a: [REDACTED]
A/c: [REDACTED]; [REDACTED]
Tema: RV: SIG25PRE0697 - AVL participació ciutadana

Bon dia Imma,

En relació amb la iniciativa SIG25PRE0697_ *Avantprojecte de llei de participació ciutadana*, et reenvio correu amb les observacions que en fa l'Agència Catalana de l'Aigua, a l'efecte de què valoreu, si us és possible, la seva integració en el text.

Moltes gràcies per endavant.

Montse Polidura Navío
Advocada en cap
Assessoria Jurídica
Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica
Av. Josep Tarradellas 2 - 6, 8a planta | 08029 Barcelona
[REDACTED]

De: Gerent ACA <gerencia.aca@gencat.cat>
Enviat: divendres, 13 de juny de 2025 13:12
Per a: [REDACTED]
A/c: [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]
Tema: RE: SIG25PRE0697 - AVL participació ciutadana

Bona tarda,

En resposta al vostre correu i per indicació del gerent de l'Agència Catalana de l'Aigua, senyor Daniel Meroño, considerem que a l'article 3.4 de l'avantprojecte, s'ha d'excloure expressament de l'àmbit objectiu d'aplicació de la norma el procediment d'aprovació dels instruments de la planificació hidrològica, regulat per la normativa sectorial, especialment el RPHCat i la pròpia DMA, que ja preveu uns tràmits reforçats de participació ciutadana, especialment les reunions participatives en l'elaboració del PGDCFC i PM.

Salutacions,

Montse Iglesias
Secretària de Gerència

Carrer de Provença, 260 | 08008 Barcelona | 93 567 65 00

**Agència Catalana
de l'Aigua**

**Generalitat
de Catalunya**

Aquest missatge s'adreça exclusivament a la persona destinatària i pot contenir informació privilegiada o confidencial. Si no sou la persona destinatària indicada, us recordem que la utilització, divulgació i/o còpia sense autorització està prohibida en virtut de la legislació vigent. Si heu rebut aquest missatge per error, us demanem que ens ho feu saber immediatament per aquesta via i que el destruiu.

Abans d'imprimir aquest missatge, assegureu-vos que és realment necessari.

La llei de participació ciutadana hauria de servir com a marc central per unificar normatives sectorials i inspirar-se en bones pràctiques locals. Cal garantir seguiment clar de les propostes, reconèixer la participació, crear un òrgan de garanties amb ciutadans, utilitzar eines digitals per difusió i retorn entenedor, assegurar responsabilitat política i fomentar innovació periòdica en els mecanismes participatius.

Proposem:

1. Seguiment de les aportacions

Cada proposta ciutadana hauria de tenir un codi de seguiment que permeti veure fàcilment si ha estat acceptada, rebutjada o en estudi, i amb una explicació breu del motiu. A més, aquest sistema ha de permetre un retorn tècnic i polític clar, per reforçar la confiança en el procés.

2. Reconeixement a la participació

La participació ciutadana s'hauria de reconèixer i valorar, per exemple comptant com a mèrit en alguns tràmits públics (beques, oposicions, subvencions) o amb crèdits formatius en col·laboració amb universitats i entitats. A més, la participació no hauria de limitar-se només a la confecció normativa, sinó que ha de permetre incidir també en processos de gran impacte, com tràmits d'ajuts o decisions sobre serveis públics essencials.

3. Òrgan ciutadà de garanties

L'òrgan que vetlli pel bon funcionament dels processos no hauria de ser només tècnic: es podrien incorporar ciutadans escollits per sorteig i amb caràcter voluntari, amb renovació periòdica, per aportar imparcialitat i proximitat. Ha de tenir competències per vetllar pel compliment dels criteris de la llei i un règim sancionador aplicable per l'Administració, basat en les seves propostes, similar al model GAIP però amb competència sancionadora directa.

4. Ajuda digital i intel·ligència artificial amb garanties

Amb la creació de la Direcció d'Intel·ligència Artificial, Eficiència i Dades a l'Administració, d'acord amb el Decret 105/2025, de 27 de maig, es poden fer servir eines digitals (traduccions automàtiques, resums, lectura fàcil) per fer més accessible la participació. però sempre amb supervisió humana i transparència. També són útils per a la difusió dels drets dels ciutadans i campanyes informatives.

5. Retorn entenedor i atractiu

Els resultats dels processos haurien d'anar més enllà dels informes escrits i incloure també resums visuals, vídeos i infografies, que facilitin la comprensió per a tothom. Cal reforçar campanyes informatives, tant als mitjans com a xarxes,

explicant els drets i avantatges de la participació i oferint un retorn tècnic i polític accessible.

6. Responsabilitat política en cas de rebuig

Quan una proposta ciutadana no s'accepti, caldria donar una resposta clara i pública i, en determinats casos, que els responsables polítics ho justifiquin en audiències o sessions de control.

Observacions de l'Institut d'Estadística de Catalunya en relació amb la proposta d'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana

En relació amb Avantprojecte de Llei de participació ciutadana del Departament de la Presidència (iniciativa SIG25PRE0697), l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) formula les observacions següents:

En l'article 24.1 de l'Avantprojecte de Llei, on es regulen les *Singularitats de les modalitats de selecció per sorteig*, s'estableix que les administracions públiques, en exercici de les seves competències, poden accedir, entre d'altres bases de dades, a les dades del *Registre de Població de Catalunya* amb l'objectiu d'impulsar la participació per sorteig. El propi precepte estableix que aquest accés es farà en els termes establerts a l'article 40 i d'acord amb el que disposa la normativa de protecció de dades i **la regulació específica dels registres i bases de dades dels quals es sol·liciti l'accés.**

D'altra banda, l'article 40.3 de l'Avantprojecte de Llei, sobre el *Mapa d'actors per a la participació*, recull l'accés, per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic institucional, a les dades de les persones físiques que constin en el *Registre de Població de Catalunya* amb l'objectiu de fer difusió dels instruments de participació. En un paràgraf posterior, preveu l'accés a altres registres i bases de dades sectorials amb l'objecte de difondre instruments de participació relacionats amb aquell àmbit, **amb els límits previstos a la seva normativa d'aplicació.**

En aquest punt, cal recordar de nou que la *Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya* (en endavant, LEC) estableix la naturalesa i el règim aplicable al *Registre de Població de Catalunya* i permet als òrgans de la Generalitat i a altres administracions públiques accedir a les dades que conté, **només si els cal per a l'exercici de les seves competències i exclusivament per a afers en els quals la residència o el domicili siguin dades rellevants** (art. 48 i 54 de la LEC). La mateixa norma disposa que **l'accés a aquestes dades es regeix també per la legislació de protecció de dades** (art. 50 de la LEC). En conseqüència, la legislació estadística determina de forma precisa les condicions d'accés a les dades del *Registre de Població de Catalunya*.

Per aquesta raó, l'Idescat, en data 3.05.2024, ja va fer observacions sobre el contingut d'aquests dos articles (en aquella versió, article 25.1 i article 41.2, respectivament), on demanava que ambdós preceptes fessin una referència a que l'accés a les dades dels registres s'havia de fer d'acord amb la regulació específica del registre del qual es sol·licita l'accés.

Constatem que la redacció actual de l'article 24.1 recull l'observació feta per l'Idescat en preveure que l'accés a les dades del *Registre de Població de Catalunya* s'ha d'adequar a les exigències derivades de la legislació que regula aquest Registre. En canvi, la referència incorporada en l'article 40.3, en altres paraules però amb el mateix objectiu, sembla referida només a l'accés a altres registres i bases de dades sectorials diferents al Registre de Població de Catalunya.

Per aquesta raó, es considera convenient que l'article 40.3 de l'Avantprojecte de llei reculli la necessitat que l'accés a les dades del *Registre de Població de Catalunya* es faci en els termes previstos en la seva normativa d'aplicació. En aquest sentit, es proposa una modificació en el redactat del precepte en els termes següents (s'indica en vermell el canvi proposat):

Article 40. Mapa d'actors per a la participació

3. L'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic institucional pot accedir a les dades de les persones físiques que constin en el Registre de Població de Catalunya amb la finalitat de fer difusió dels instruments de participació, amb els límits previstos a la seva normativa d'aplicació.

També poden accedir als altres registres i bases de dades sectorials amb l'objecte de difondre instruments de participació relacionats amb aquell àmbit, amb els límits previstos a la seva normativa d'aplicació.

Als efectes d'aquesta Llei, l'ús de dades incloses en els registres sectorials per a la difusió dels instruments de participació és compatible amb la finalitat inicial per la qual es va recollir la dada.

Alejandro Costa
Sáenz de San
Pedro -

Firmado digitalmente por Alejandro Costa
Sáenz de San Pedro - [REDACTED]
Nombre de reconocimiento (DN): c=ES,
o=Institut d'Estadística de Catalunya,
2.5.4.97=VATES-Q5850015H, ou=Empleat
públic de nivell mig, sn=Costa Sáenz de San
Pedro - 46213782C, givenName=Alejandro,
serialNumber=IDCE [REDACTED]
cn=Alejandro Costa Sáenz de San Pedro -
[REDACTED]
Fecha: 2025.07.31 14:44:25 +02'00'

Alejandro Costa Sáenz de San Pedro
Director

Barcelona, 31 de juliol de 2025

Xavier Amor Martín, secretari del Consell de Govern Locals,

FAIG CONSTAR:

Que en data 4 de setembre de 2025, la Direcció General de Govern Obert del Departament de la Presidència va trametre a la Secretaria del Consell de Govern Locals l'expedient corresponent a l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana, amb la finalitat que aquest Consell pugui participar en la tramitació de la iniciativa mitjançant el tràmit d'audiència o l'emissió d'un dictamen.

Que la Direcció General de Govern Obert ha sol·licitat al Consell de Govern Locals que faci els tràmits corresponents perquè la proposta normativa sigui objecte d'informe, d'acord amb la Llei 12/2010, del 19 de maig, del Consell de Govern Locals, que atribueix a aquest òrgan la participació en la tramitació de normes reglamentàries i avantprojectes de Llei que afecten específicament les administracions locals.

Que, una vegada celebrades les eleccions municipals del maig de 2023, el Consell de Govern Locals ha quedat dissolt fins a la constitució del nou Consell derivat del resultat de les esmentades eleccions. En conseqüència, aquest òrgan no pot formular observacions a l'Avantprojecte de Llei esmentat dins del termini establert per aquest tràmit.

I, perquè així consti, als efectes oportuns, signo electrònicament.

AJIN-00001/2025

Hble. Sr. Albert Dalmau i Miranda
Conseller
Departament de la Presidència
C/ Sant Honorat, 1-3
08002 Barcelona

Senyor,

El 19 de novembre de 2025 el Departament de la Presidència informà al Síndic de la tramitació de l'Avantprojecte de llei de participació ciutadana i li donà tràmit d'audiència de manera preceptiva.

L'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, estableix que el departament encarregat de l'elaboració d'un avantprojecte de llei el pot sotmetre a informació pública o a audiència de les entitats que tinguin encomanada per llei la defensa d'interessos que es podrien veure afectats per l'entrada en vigor de la Llei. El termini d'informació o d'audiència no pot ésser inferior a quinze dies.

El Departament de la Presidència considerarà d'interès del Síndic de Greuges conèixer i pronunciar-se sobre aquesta norma en tant i en quant és voluntat del Departament d'atribuir a la figura del Síndic de Greuges les funcions d'avaluació del compliment de les previsions establertes en aquesta Llei a través d'un informe de periodicitat biennal, sens perjudici de la resta de funcions que li corresponen Llei 24/2009, del 23 de desembre, del Síndic de Greuges.

D'acord amb això, i en el marc d'allò establerts a l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, el Síndic de Greuges formula les següents observacions, suggeriments o al·legacions, en relació amb els enunciats de l'avantprojecte objecte d'estudi que poden afectar les seves competències:

- Article 17. Iniciativa ciutadana

Es regula la iniciativa popular adreçada a demandar a l'Administració la realització d'un procés de participació. Els apartats 2 i 3 estableixen els quòrums necessaris

d'interpel·lació per a que l'administració en qüestió estigui obligada a dur a terme un procés de participació. L'apartat 4 faculta a l'administració impulsora a adoptar un instrument de participació ciutadana concret diferent del proposat en la iniciativa, sempre que la seva decisió sigui de manera motivada. L'apartat 6 estableix els casos en què l'administració impulsora pot rebutjar la iniciativa, sempre de manera motivada.

L'apartat 5 faculta a les persones promotores de la sol·licitud a presentar una queixa a la mateixa administració impulsora o al Síndic de Greuges, així com a utilitzar aquells instruments de garantia que es prevegin per la normativa municipal, en cas que, tot i complir amb els requisits demanats per la mateixa norma, no es convoqui cap instrument participatiu.

No es formula objecció.

- Article 44. Mesures de restauració dels drets de les persones participants

S'estableixen les mesures de restauració dels drets de les persones participants que considerin que els seus drets han estat vulnerats durant el desenvolupament de l'instrument de participació

A l'aparta 1 s'estableix que les persones participants que considerin que els seus drets han estat vulnerats durant el desenvolupament de l'instrument de participació poden adreçar-se al grup motor o directament a l'administració impulsora per sol·licitar-ne la reparació, sense perjudici de les competències del Síndic de Greuges.

No es formula objecció.

- Article 46. Subjecte i competència per avaluar la llei

Aquest precepte té per objecte atorgar al Síndic de Greuges la funció d'avaluació del grau d'aplicació del contingut d'aquesta Llei.

Es proposa una redacció alternativa per a aquest precepte, en la línia de la norma que atorga al Síndic de Greuges la competència per avaluar el compliment de les previsions establertes en la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

*Es proposa la següent redacció per a l'article **Article 46. Subjecte i competència per avaluar la llei**:*

- 1. Correspon al Síndic de Greuges avaluar el compliment de les previsions establertes en aquesta Llei. A aquest efecte el Síndic de Greuges ha d'elaborar i presentar al Parlament, de manera biennal, un informe general d'avaluació de l'aplicació d'aquesta llei.*
- 2. Per a l'elaboració d'aquest informe d'avaluació, la unitat competent en matèria de participació de l'Administració de la Generalitat facilitarà al Síndic de Greuges les dades sobre els processos participatius duts a terme durant els dos anys a avaluar i*

n'informara, si s'escau, de les incidències, queixes o consultes que n'hagi tingut coneixement.

- 3. El Síndic de Greuges pot elaborar informes específics d'avaluació amb relació a les administracions, organismes, entitats i ens instrumentals inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei en àmbits materials concrets. Els informes específics han d'ésser lliurats al Parlament.*
- 4. Les autoritats i el personal al servei de les administracions, les entitats i els organismes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei tenen el deure de col·laborar amb el Síndic de Greuges en l'elaboració dels informes d'avaluació.*

Atentament,

Signat digitalment per
Esther Giménez-Salinas
Síndica
Síndic de Greuges de Catalunya

Data i hora de signatura: 2025-11-27 09:54:40 +01'00'

APORTACIONS DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE MUNICIPIS AL TRÀMIT D'AUDIÈNCIA DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Us lliurem les aportacions que l'ACM vol que s'incorporin a l'avantprojecte de llei en tràmit.

En haver pogut participar al grup de treball que va iniciar la elaboració de l'avantprojecte de llei, moltes de les nostres consideracions ja s'han incorporat, en relació a l'autonomia local i a la dificultat d'executar determinades accions si no hi ha prou recursos. Tot i així, en plantegem dues per a que es tinguin presents a l'hora d'acabar de concretar el text,

PRIMERA. Sobre els municipis rurals

L'avantprojecte incorpora una exclusió de les obligacions de la llei en l'article 3.2 als municipis de fins a 2000 habitants, i només se'ls hi aplicarà els principis generals de la futura llei.

Sobre aquest aspecte, en primer terme, creiem que l'avantprojecte ha d'incorporar ja allò previst en l'Estatut de Municipis Rurals (Llei 8/2025, de 30 de juliol).

D'una banda, si el que vol la llei és deixar fora de determinades obligacions als municipis amb menys habitants, en atenció que són els que disposen de menys recursos tècnics i financers, la referència no hauria de ser numèrica (2000) sinó apel·lar a una referència que ara ja està avalada objectivament en una llei, la dels municipis rurals.

En tot cas, i encara que només els hi sigui d'aplicació els principis generals, l'avantprojecte ha d'incorporar allò previst en el Títol II de la Llei 8/2025, articles 21 i ss. en referència al mecanisme rural de garantia, tot incorporant un informe d'impacte que, d'acord amb la llei ha de considerar:

- Afectació territorial, econòmica, social, càrregues procedimentals, capacitat tècnica, etc.
- Les mesures correctores, de suport tècnic i/o financer
- La participació del Consell Català de Municipis rurals

SEGONA. Sobre el suport al món local

La llei estableix en el seu article 11, una clàusula genèrica: "L'Administració de la Generalitat ha de facilitar a les administracions locals els recursos necessaris per a l'impuls dels instruments de participació previstos en aquesta llei".

L'experiència en lleis precedents en demostra que aquesta previsió no és suficient. Qualsevol nova obligació ha de garantir la suficiència financera dels ens locals i, a més, establir mecanismes d'avaluació del compliment del suport tècnic i financer que comporta la previsió genèrica de l'article 11.

En aquest sentit, l'article 46 de l'avantprojecte hauria d'incloure entre els indicadors mínims de l'informe d'avaluació del Síndic de Greuges, el grau de compliment de l'obligació genèrica del respecte a l'autonomia local i l'article 11, en especial quant als mitjans tècnics i a la suficiència financera.

Barcelona, 1 d'octubre de 2025.

Avantprojecte de llei de participació ciutadana. 2ª versió. Observacions.

1. Millora del text per combatre la corrupció i afavorir una cultura d'integritat

L'avantprojecte de llei ja conté elements que, de manera indirecta, contribueixen a la integritat, com la transparència i la rendició de comptes. No obstant això, es pot millorar per combatre la corrupció de manera més directa:

- **Article 4. Principis informadors:** Es podria afegir un nou apartat que inclogui explícitament la **prevenció de la corrupció** i el foment de la integritat pública com a principis rectors de la participació. Proposta de redactat: "El principi de transparència, integritat i prevenció de la corrupció es concreta en la garantia de l'accés a la informació, la rendició de comptes i l'establiment de canals per a la detecció i prevenció de pràctiques corruptes en l'àmbit de la participació."
-

2. Acords de la III Cimera contra les causes estructurals de la corrupció

La III Cimera va posar l'accent en la necessitat de reformes estructurals per prevenir la corrupció. La llei de participació ciutadana és un bon instrument per aplicar-ne diversos acords, principalment els relacionats amb la **transparència**, la **integritat** i l'**enfortiment del control ciutadà**.

- A l'**Article 13. Comunicació i difusió**, s'hauria de concretar l'obligació de publicar no només la informació sobre els processos participatius, sinó també els **informes de les auditories de gestió** i els resultats de les avaluacions de l'impacte de les polítiques públiques que s'han dissenyat amb participació ciutadana. Proposta de redactat: "La comunicació i difusió han de garantir, en tot cas, l'accés a la informació econòmica i de gestió dels projectes sotmesos a participació, inclosos els informes d'auditoria i les avaluacions d'impacte, per tal de garantir la integritat i la rendició de comptes."
 - **Article 6. Elements essencials de compromís institucional** podria incloure l'obligació de les administracions de disposar de **plans d'integritat** o codis de conducta en què la participació ciutadana sigui un dels eixos per a la presa de decisions. Això eleva la participació de simple procediment a eina de governança.
-

3. Incentius i proactivitat de les administracions

Perquè la participació sigui realment efectiva, les administracions han de ser proactives. El text actualment no preveu incentius clars. Per impulsar la proactivitat, es proposa:

- **Article 10. Impuls de la participació:** Afegir un apartat que estableixi un sistema de reconeixement o **segell de qualitat** en matèria de participació per a aquelles administracions que impulsin processos de manera continuada i amb uns estàndards de qualitat definits per la llei. Això pot ser un incentiu reputacional.
 - **Article 11. Suport al món local:** Establir un **fons de finançament** específic per a projectes de participació ciutadana en l'àmbit local, vinculat a l'assoliment d'objectius de qualitat i a la presentació de plans de participació locals. Això proporciona un incentiu econòmic clar. A més, es pot incloure la creació d'una **oficina de suport tècnic** que assessori els municipis o donar l'opció de que, a partir d'un determinat nombre d'habitants, diputacions i/o consells comarcals estiguin obligats a donar suport als ajuntaments en aquestes matèries i el **tipus de suport** que es proporcionarà: formació, assessorament tècnic, eines tecnològiques i finançament. Aquest suport ha de ser constant i accessible.
 - **Article 7. Planificació de la participació ciutadana:** Fer obligatori que les entitats del sector públic elaborin un **pla anual de participació ciutadana**, amb una dotació pressupostària específica, que inclogui els objectius, les línies d'actuació i els mecanismes de participació que es preveuen utilitzar. Aquesta planificació obligatòria faria que la participació formés part de la gestió diària i no fos un fet puntual.
-

4. Aplicació al món local i respecte a les competències municipals

L'avantprojecte de llei sí que preveu l'aplicació al món local i el suport necessari, però caldria concretar-ho més:

- **Factibilitat i suport:** L'Article 3. Àmbit d'aplicació i l'Article 11. Suport al món local ja inclouen els ens locals. Pel que fa al respecte a les seves competències si bé la llei ho esmenta, no en detalla el mecanisme. Es podria afegir a l'Article 11 que la Generalitat establirà, mitjançant convenis o acords marc, protocols de col·laboració amb les entitats municipalistes (com l'ACM o la FMC) per garantir que la llei es desplega de manera coordinada i respectuosa amb l'autonomia local.
-

5. Obligació d'incorporar consells de participació i avaluació

L'avantprojecte de llei no obliga explícitament que tots els Avantprojectes de llei incloguin una avaluació de la necessitat de consells de participació.

- A l'Article 7. Planificació de la participació ciutadana, es podria afegir un nou apartat que obligui a l'òrgan promotor d'una nova llei a justificar si s'ha previst o no la creació d'un òrgan de seguiment i avaluació, com un consell de participació. La justificació hauria de ser pública i formar part de la memòria de l'avantprojecte de llei.
-

6. Garantia i tutela dels drets de les persones participants

L'avantprojecte de llei estableix els drets de participació, però els mecanismes de garantia podrien ser més sòlids.

- **Article 5. Exercici del dret de participació ciutadana:** Es podria afegir un nou apartat que reconegui la possibilitat de presentar una **queixa o reclamació** davant d'una vulneració del dret a la participació, que ha de ser atesa per un òrgan intern de l'administració. Aquesta queixa no hauria de ser només una mera sol·licitud d'informació, sinó un mecanisme de tutela efectiu.
- **Nou article (per exemple, Article 29 bis):** Es podria crear un nou article que estableixi la figura d'una **autoritat independent o defensor de la participació ciutadana**, encarregada de vetllar pel compliment de la llei i de resoldre les queixes dels participants. Aquesta figura podria estar adscrita al Síndic de Greuges de Catalunya, com a garantia d'independència i imparcialitat.

Aquestes propostes busquen ajudar a transformar la llei d'un simple marc procedimental a una eina real de **governança democràtica** que fomenta la integritat, la transparència i l'empoderament de la ciutadania.

Barcelona, 22 setembre 2025

A ■■■ M ■■■ B ■■■

ESMENA A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

ESMENA

ARTICLE 41. PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN LA GESTIÓ D'ESP AIS, EQUIPAMENTS I SERVEIS PÚBLICS

ESMENA DE MODIFICACIÓ

On diu	Hauria de dir
Article 41. Participació ciutadana en la gestió d'espais, equipaments i serveis públics 1. Les administracions públiques poden habilitar instruments de participació ciutadana en la gestió d'espais, equipaments i serveis públics, en els termes que estableixi la normativa aplicable i d'acord amb els principis d'eficiència, transparència i coresponsabilitat. 2. Les administracions públiques poden facilitar que entitats ciutadanes sense ànim de lucre arrelades al territori puguin assumir o participar en la gestió d'espais, equipaments públics i serveis públics. 3. Les possibilitats previstes pels apartats anteriors es poden alternar en el temps, pel que fa a un mateix equipament, espai o servei, en atenció a la conjuntura de cada moment. 4. Amb el consentiment dels titulars, l'administració impulsora també pot promoure la participació en espais o equipaments de titularitat privada.	Article 41. Participació ciutadana en la gestió d'espais, equipaments i serveis públics 1. Les administracions públiques poden habilitar instruments de participació ciutadana en la gestió d'espais, equipaments i serveis públics, en els termes que estableixi la normativa aplicable i d'acord amb els principis d'eficiència, transparència i coresponsabilitat. En els casos de serveis públics gestionats de manera indirecta els instruments de participació ciutadana seran els que s'hagin previst en els plecs de licitació dels contractes. 2. Les administracions públiques poden facilitar que entitats ciutadanes sense ànim de lucre arrelades al territori puguin assumir o participar en la gestió d'espais, equipaments públics i serveis públics. Per l'assumpció de la gestió d'equipaments públics i serveis públics per part d'entitats ciutadanes s'haurà d'acreditar prèviament que és la forma de gestió més sostenible i eficient, d'acord amb la normativa aplicable. 3. Les possibilitats previstes pels apartats anteriors es poden alternar en el temps, pel que fa a un mateix equipament, espai o servei, en atenció a la conjuntura de cada moment.

5. En el cas de la ciutat de Barcelona, és d'aplicació la Carta municipal de Barcelona.	4. Amb el consentiment dels titulars, l'administració impulsora també pot promoure la participació en espais o equipaments de titularitat privada. 5. En el cas de la ciutat de Barcelona, és d'aplicació la Carta municipal de Barcelona.
Justificació: I.- En els casos de serveis públics gestionats de manera indirecta, el concessionari està obligat a organitzar i prestar el servei d'acord amb les condicions establertes en el contracte i en els plecs de la licitació on es recullen els drets i obligacions de les parts. Per aquest motiu, per garantir la seguretat jurídica i que el servei públic es presti amb la qualitat requerida pel plec de condicions de la licitació, és necessari que el contractista sàpiga des del primer moment si en la gestió del servei públic hi haurà instruments de participació ciutadana i, si escau, qui serà el grau d'intervenció d'aquesta participació en la gestió del servei. Per això, es proposa que a l'article 41.1 de la Llei de participació ciutadana es determini expressament que en els casos de serveis públics gestionats de manera indirecta els instruments de participació ciutadana seran els previstos en els plecs de licitació del contracte. II.- D'altra banda, en els casos en què les administracions públiques decideixin que siguin les entitats ciutadanes sense ànim de lucre arrelades al territori les que assumeixin la gestió d'equipaments públics o de serveis públics, per coherència amb les previsions contingudes a la resta de l'ordenament jurídic, caldrà que acreditin prèviament que aquesta forma de gestió és la més sostenible i eficient. Així es preveu a l'article 85 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases del règim local, que determina que els serveis públics de competència local hauran de gestionar-se en la forma més sostenible i eficient, tenint en compte els criteris de rendibilitat econòmica i recuperació de la inversió. I aquesta major sostenibilitat i eficiència s'haurà d'acreditar mitjançant una memòria justificativa. I amb caràcter més general també es preveu a l'article 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera que la gestió dels recursos públics estarà orientada per l'eficàcia, l'eficiència, l'economia i la qualitat, i que per assolir aquesta finalitat s'aplicaran polítiques de racionalització de la despesa i millora de la gestió del sector públic, amb la qual cosa, qualsevol acte administratiu haurà de complir amb els principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.	

A Barcelona, a 22 de setembre de 2025

**SIBINA BURON
FRANCISCO -**

**Francesc Sibina
President CCIES**

Firmado digitalmente por SIBINA
BURON FRANCISCO -
Fecha: 2025.09.22 17:07:10
+02'00'

AL·LEGACIONS I OBSERVACIONS DEL COL·LEGI DE PROFESSIONALS DE LA CIÈNCIA POLÍTICA I DE
LA SOCIOLOGIA DE CATALUNYA A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN
EL TRÀMIT D'INFORMACIÓ PÚBLICA DE 27 D'AGOST DE 2025

1.

Recomanem una llei integral de la participació de la ciutadana en els afers públics, que inclogui totes els instruments existents, des dels més administratius com les consultes prèvies a la normativa fins els que generen un dret individuals a participar, com els referèndums. En el cas que estiguin afectats per legislació estatal, proposem que el Parlament de Catalunya faci ús de la seva iniciativa legislativa seguint aquesta visió integral.

2.

En l'Exposició de motius I, substituir:

“ A més de les vies tradicionals, els últims anys també ha proliferat la pràctica d'altres formes de participació ciutadana, pròpies d'una democràcia participativa o característiques d'una societat democràtica avançada: les consultes populars, els consells de participació o els processos participatius, com ara les assemblees ciutadanes, els fòrums ciutadans, etc.”

Per

“Per altra banda, l'Administració pública té un interès cada cop gran per connectar-se directament amb la ciutadania. A les formes tradicionals de participació com les audiències i els tràmits d'informació pública s'hi afegeixen instruments d'innovació democràtica d'inspiració deliberativa, com els consells i els processos de participació o els pressupostos participatius, que permeten permeabilitzar l'activitat administrativa a la pluralitat d'opinions que existeixen en l'opinió pública”.

3.

Substituir

“Aquests instruments de participació, sumats a d'altres que no són institucionals, com poden ser les associacions o plataformes ciutadanes i veïnals, generen un teixit social i cultural ric, compromès i crític que convé reconèixer i promoure.”

Per

“Aquests instruments de participació s'han de vincular amb els espais no institucionals de participació com són les associacions o plataformes ciutadanes i veïnals, generen un teixit social i cultural ric, compromès i crític. Aquesta obertura de les institucions s'ha de fer amb instruments deliberatius, que són l'única garantia de qualitat en la participació.

4.

En l'exposició de motius II, afegir abans de “Les problemàtiques exposades requereixen...”:

“Així també ens trobem que en els processos participatius, quan no es dissenyen incorporant una perspectiva de gènere interseccional, es reproduceix la manca de presència de dones, i de persones creuades per diferents eixos de desigualtats, així com la reproducció de les relacions de poder en el propi procés participatiu/deliberatiu.”

5.

En l'exposició de motius III, suprimir:

“El dret de participació no és un dret fonamental en el sentit reconegut pels articles 14 a 29 de la Constitució espanyola (CE), ni tampoc d'un dret exclusivament derivat del dret de sufragi o d'altres drets fonamentals reconeguts als articles 23 o 20 CE. El dret que aquí es regula té caràcter programàtic, i en tot cas està vinculat a la decisió de l'administració d'impulsar un instrument de participació.”

Motivació: en tot cas hauria de indicar en quin article constitucional s'empara, no en quin no s'empara.

6.

Substituir

“on els elements clau són la deliberació ciutadana i el retorn motivat a les aportacions presentades per la ciutadania”.

Per

“on els elements claus són la deliberació ciutadana en condicions d'igualtat i el retorn motivat a les aportacions presentades per la ciutadania”.

7.

En l'exposició de motius IV, afegir “diversa”:

“D'una banda, preveu com a requisit la comunicació i la difusió continuada per arribar a una població diversa”.

8.

Substituir

“dret a ser informat”

Per

“dret a ser informat/da”

9.

Substituir:

“És per aquest motiu que fa especial incidència en la deliberació de qualitat, entesa com el debat ciutadà informat per poder assolir consensos”

Per:

“És per aquest motiu que fa especial incidència en la deliberació de qualitat en igualtat, entesa com el debat ciutadà informat i amb garanties per poder assolir consensos”

10.

Art. 1.1. Substituir

“1. Aquesta llei té per objecte regular el dret de participació ciutadana mitjançant els instruments que es promoguin per les administracions públiques catalanes, amb la finalitat de garantir la incidència de la ciutadania en l’elaboració...”

Per

"Aquesta llei regula els instruments de participació que les administracions posen a disposició de la ciutadania i els drets que hi tenen en garantir la incidència de la ciutadania en condicions d’igualtat en l’elaboració..."

Motivació:

La llei no regula drets subjectius i individuals de participació, sinó els instruments de participació administrativa. En alguns instruments, com els consells de participació o les Assemblees Ciutadanes són tancats, la majoria de la ciutadania no té dret a participar-hi directament.

11.

Art 1.1 Afegir.

“ ... en l’elaboració, la implementació i l’avaluació de les polítiques públiques i altres decisions rellevants.”

Motivació: també hi ha normes que regulem la societat sense que les considerem estrictament polítiques públiques.

12.

Art 2.a). Afegir “perquè la ciutadania participi garantint unes condicions d’igualtat”

13.

Art 2.b). Afegir.

“... es polítiques públiques, incorporant la perspectiva de gènere interseccional”

14.

Art 1.c) Substituir

“... perquè la ciutadania pugui generar una opinió informada”.

Per

“... perquè la ciutadania construeixi col·lectivament una opinió informada”.

15.

Fondre els art 1.c) i 1.f) perquè són reiteratius.

16.

Art 2.g) Substituir

“g) Promoure la inclusió. Remoure els obstacles per tal de garantir la participació en igualtat de condicions de tots els col·lectius i del conjunt de la ciutadania.”

Per

“ g) Garantir deliberacions inclusives. Garantir que la participació de les dones i de persones i grups condicions de desigualtat eliminant obstacles tant pel que fa a l'accés com pel que fa a establir mecanismes per a què la seva veu sigui escoltada en condicions d'igualtat”

17.

Art 3.1. Substituir

“A l'Administració de la Generalitat, als ens que en depenen o hi estan vinculats així com a la resta d'entitats que integren el seu sector públic.”

Per

“A l'Administració de la Generalitat, als ens que en depenen o hi estan vinculats així com a la resta d'entitats que integren el seu sector públic. No és d'aplicació en la participació de persones usuàries vinculades a serveis i equipaments públics.”

18.

Art 3.2. Substituir

“Als municipis de fins a 2.000 habitants, aquesta Llei els és aplicable exclusivament en allò que fa referència als principis generals que hi són establerts.”

Per

“Les disposicions d'aquesta llei s'apliquen als municipis de més de 15.000 habitants.

Els articles 7, 14, 16, 25, 28, 32, 37 i 38 només són d'aplicació a la Generalitat de Catalunya.”

Motivació:

És molt difícil que els ajuntaments, com a mínim de menys de 15.000 habitants, puguin complir amb les obligacions d'aquesta llei, la qual s'assembla més a un manual d'instruccions detallat

que no pas un marc normatiu i de principis generals. Per complir-la es necessita personal especialitzat i recursos que no tenen. Els costarà fer processos o construir i dinamitzar òrgans, cosa que farà inviable o molt poc atractiu implementar polítiques deliberatives

A diferència dels criteris de qualitat, que s'han d'aplicar a arreu, la resta de disposicions generen càrregues administratives que poden ser inassumibles per als ens més petits.

19.

Art 4. b. Substituir

b) Transversalitat. La participació ciutadana s'ha d'impulsar de manera coordinada i amb la cooperació de les diferents unitats implicades per raó de la matèria. Així mateix, s'ha d'informar a la resta d'administracions públiques afectades, per a la consecució d'objectius comuns.

Per

b) Transversalitat. Les administracions públiques han de coordinar la seva oferta participativa i integrar les actuacions que tinguin el mateix àmbit sectorial i territorial.”

Motivació

La participació acaba reflectint les divisòries burocràtiques, obligant els participants a repetir les mateixes propostes una vegada i una altra, amb la dificultat que el receptor només es fixa en allò que és de la seva competència, sense comunicar a la resta de serveis o d'administracions els resultats de la participació.

20.

14.e) Substituir

“ha de promoure activament l'accés en condicions d'igualtat a la participació ciutadana”

Per

“ha de promoure activament l'accés equitatiu a la participació ciutadana”.

21.

14.e) Substituir

“... en dificultin l'exercici, especialment en el cas de dones, infants, persones amb discapacitat, persones grans, col·lectius en situació de vulnerabilitat i qualsevol altre col·lectiu que vegi minvat aquest dret.”

Per

“... en dificultin l'exercici, aplicant criteris interseccionals amb una perspectiva de gènere transversal.”

22.

Art 14.g). Substituir.

“Vertebració territorial. En l’aplicació de la Llei cal vetllar perquè les polítiques de participació arrelin en tot el territori de Catalunya i prestar especial atenció a pal·liar les desigualtats dels territoris en risc de despoblació.”

Per

“Equilibri territorial. Els processos i consells de participació a nivell nacional han de descentralitzar les deliberacions.”

23.

Art. 5.1 Substituir

“... en condicions d’igualtat, ja sigui a títol individual o a través d’entitats, associacions o col·lectius, d’acord amb el que estableix aquesta Llei.”

Per

“... en condicions equitatives, ja sigui a títol individual, per sorteig o a través d’entitats, associacions o col·lectius, d’acord amb el que estableix aquesta Llei.

24.

Art 5.2 Substituir

“El dret de participació inclou el dret a ser informat, a intervenir, a formular propostes en els diferents instruments de participació impulsats per les administracions públiques catalanes.”

Per

“La ciutadana té dret a ser conèixer totes les iniciatives participatives i a fer-hi arribar opinions, propostes i arguments.

5.2 bis. Les persones participants tenen dret a tenir la informació sobre la matèria que s’ha de deliberar amb temps suficient per a reflexionar-hi i compartir-ho amb el seu entorn comunitari i a tenir el suport necessari per a fer-se una opinió fonamentada.”

Motivació:

Cal separar els drets dels i les participants dels drets de la ciutadania respecte cada iniciativa participativa

25.

Art 5.4 Afegir l’activitat de tots els participants entre els principis.

26.

Art. 5.5 Substituir

“L’exercici del dret d’accés als instruments de participació pot ser objecte de modulació en funció dels objectius, l’abast, el nivell d’incidència i les característiques específiques de cada instrument de participació, sempre que aquesta modulació sigui proporcionada, objectivament justificada i no generi situacions de discriminació.”

Per

“Es pot modular l’accés individual a les iniciatives participatives en funció dels seus objectius, abast, nivell d’incidència, formes de reclutament, públic al qual es dirigeix i altres característiques objectives, sempre que aquesta modulació sigui proporcionada, objectivament justificada i no generi situacions de discriminació als col·lectius més febles de la societat.”

Motivació:

És una contradicció. O existeix un dret o bé hi ha principis que en regulen l’accés a les deliberacions. Sí que hi ha d’haver perquè s’han d’obrir canals de comunicació amb l’exterior per a qualsevol persona o grup.

27.

Art 6. Afegir

“Les institucions han de vetllar per a què la participació sigui equitativa, sense discriminar les propostes en funció de qui les ha emès i integri formes alternatives de comunicació, com les arts o l’storytelling, quan sigui necessari.”

28.

Art 6.1 Substitució per

“Les institucions han de:

a) Determinar les deliberacions que estan més connectades amb les prioritats de la seva agenda de decisions.

b) Tenir una escolta activa, registrant les aportacions i argumentacions de les deliberacions.

b) Elaborar registre i justificació de l’ús de les aportacions i argumentacions dels resultats. Aquest registre i justificació serà públic i s’enviarà a tots i cadascun dels i les participants.”

Motivació:

Per molt que ho digui una llei, aquesta no té poder sobre l’actitud de la gent que pren decisions, com la predisposició al canvi o el tipus de lideratge.

29.

Art 7.1 i 7.2. Nou redactat.

“7.1. El Pla normatiu de la Generalitat indicarà quines normes seran sotmeses a un procés o consell de participació.

7.2. Els departaments i altres organismes de la Generalitat indicaran a la Unitat Central de Participació cada sis mesos la previsió d'iniciatives deliberatives i analitzarà la possibilitat d'integració quan les temàtiques siguin similars. També comunicarà els altres departaments de possibles iniciatives deliberatives que afecti potencialment les seves competències."

30.

Art 7.5 Supressió.

Motivació: Cal tallar d'arrel les pressions per fer la participació a correu, sacrificant la qualitat deliberativa. Comunicant la previsió cada sis mesos, que és el temps per a fer el disseny i les contractacions és més que suficient.

31.

Art. 9.1. Substituir.

"... sobre les polítiques públiques de la seva competència"

Per

"... sobre noves normatives, la planificació estratègica, inversions pressupostàries o l'organització dels serveis i prestacions."

32.

Art 10.1 Afegir

"... per impulsar la participació ciutadana i fomentar la deliberació pública".

33.

Art 10.1 Afegir

"Per a fer-ho efectiu, desenvoluparà programes de formació i de comunicació per tal que la ciutadania conegui els procediments i instruments de participació i, els quals han d'integrar la perspectiva de gènere i interseccional."

34.

Art 10.1bis. Afegir

"Han d'incorporar el coneixement de la participació ciutadana institucional en els processos de selecció en els cossos que tenen atribuïda l'elaboració de normativa i estratègic i en la provisió de llocs de treball que hi estan més relacionats. Així mateix, ha de preveure actuacions formatives que capaciti els empleats públics per al disseny, implementació i gestió dels resultats de la participació deliberativa."

35.

Art 12. Nou redactat.

“Les persones participants han de rebre un document amb l’objectiu que es pretén assolir amb la decisió i els límits legals, pressupostaris i polítics dins dels quals una proposta és acceptable i susceptible o no de ser incorporada en la decisió. Aquest document s’ha de publicar com a mínim a la Plataforma de participació, a l’abast de qualsevol persona.

El format del document ha de ser accessible i comprensible per a qualsevol persona.”

36.

Art 13.2 Afegir

“El missatge i el registre que s’utilitzin s’han d’adaptar a la diversitat de la ciutadania, emprant un llenguatge inclusiu i evitant l’androcentrisme i altres excusions interseccionals...”

37.

Art 13.4 Nou redactat

“Les administracions han de promoure proactivament la participació de la ciutadania i adoptar mesures per aconseguir que tothom puguin accedir de forma equitativa a les iniciatives de participació. Amb aquesta finalitat, han d’utilitzar els contactes amb administracions més properes a la ciutadania, organitzacions, col·lectius i entitats que puguin amplificar-ne la difusió, a través de l’elaboració d’un mapa d’actors, previst a l’article 39, que vetlli per l’equitat de gènere.”

38.

Art. 13.5 Substituir

“En l’impuls dels instruments de participació ciutadana s’ha de fer una campanya d’informació i difusió”

Per

“La campanya d’informació i difusió dels instruments de participació ha de tenir en compte la diversitat ciutadana”.

39.

Art 14. Nou redactat

“Coordinació

1. Les unitats implicades per la decisió han d'estar presents en els dissenys de la iniciativa participativa.
2. Els consells de participació relacionats amb la matèria han de ser informats dels processos participatius i valorar la seva qualitat.”

Suprimir la resta de l'article.

Motivació:

Regular el grup promotor d'un procés participatiu és entrar en un nivell massa detallat en una norma general. La majoria de grups motors estan formats per personal tècnic i polític i funcionen bé. La ciutadania ja té espais de deliberació durant el procés. Una cosa es que es pugui introduir a persones de la societat civil en un grup motor i l'altre és obligar. A més, si cal elaborar actes d'aquestes reunions augmentem en nivell de burocràcia i ho pot fer inviable per a municipis petits i mitjans.

Per altra banda, cal relligar els processos de participació amb els consells de participació.

40.

Art 16.1 Afegir:

“a) Promoure que en els convenis col·lectius es prevegui un permís per a la participació ciutadana.”

41.

Art 16.1 “Afegir accions pedagògiques i acompanyament per fer ús dels canals de participació digital.”

42.

Art. 16.2. Substituir

“a) Compensar la participació ciutadana, econòmicament o amb sistemes equivalents, en la quantitat que s'estableixi en la convocatòria. Les compensacions també poden ser en forma de beneficis comunitaris dirigits a un col·lectiu o grup de participants interpel·lat per la política que s'obre a participació.

b) Compensar la participació d'infants i joves amb crèdits curriculars o facilitar la participació en horari lectiu.”

Per

“a) Compensar la despesa relacionada amb el transport, l'alimentació o les relacionades amb la cura, quan escaigui, així com la participació dels col·lectius en alta situació de vulnerabilitat.

b) Es poden introduir mecanismes de compensació en forma de beneficis comunitaris i amb crèdits curriculars o en horari lectiu si és necessari per aconseguir l'equitat en la participació.

c) S'han d'introduir mecanismes adequats per a apoderar els col·lectius vulnerables, marginats o amb necessitats específiques, com la infància, en les deliberacions.”

MOTIVACIÓ: els costos de la participació és un dels principals factors de desigualtat en la presència en la participació i, a més, hi ha un interès públic en incloure en les deliberacions col·lectius com les treballadores sexuals, venedors ambulants, etc, que solen estar-hi absents sistemàticament. La participació infantil s'aconsegueix amb la metodologia adequada, més enllà de la seva presència.

43.

Titol III. Afegir

L'art 17 parla de la iniciativa per promoure la participació ciutadana, però només esmenta la iniciativa ciutadana. També caldria explorar les tipologies d'iniciatives institucionals. Dins de la Generalitat (si és mandat legal, per exemple) i fins i tot, la iniciativa dels ens locals en els instruments de participació de la Generalitat.

44.

Art 17.3. Substituir

"En absència de norma municipal de referència, els ens locals es regeixen per les condicions següents:"

Per

"Els ens locals es regeixen pels l·lindars màxims següents, que es poden rebaixar a amb reglaments municipals".

MOTIVACIÓ: L'aplicació d'aquesta xifra a la ciutat de Barcelona , amb 1.1 milions de votants, donaria una xifra d'11.000 signatures. Però el Reglament de Barcelona estableix que per a proposar un procés participatiu són necessàries 9.000 signatures. Si és per una audiència pública, 7.000 signatures. I si és per proposar un punt en l'ordre del dia del Ple, 3.750 signatures. Està clar que la llei estableix que les normes municipals poden millorar el que estableix la llei, però per què no fer ja d'entrada una llei que sigui més favorable en aquest punt de la iniciativa? Una altra manera de dir-ho és que és incongruent demanar 9.000 signatures a Barcelona i 20.000 a tot Catalunya quan hi ha molts més del doble d'electors

45.

Art 19.3 Supressió.

Motivació: no queda que els beneficis superin els costos burocràtics d'aquesta actuació. Es pot fer sense obligació legal.

46.

Art 23.3 Substitució

"d. La presència paritària entre homes i dones".

Per

"d. La presència efectiva del punt de vista del feminisme interseccional."

Motivació: Hi participen més dones que homes, però la perspectiva de gènere interseccional està inferioritat de condicions, habitualment. Demanar presència paritària generaria un problema en Consells de participació altament feminitzats, com salut o serveis socials i suposaria una intromissió en la sobirania de les entitats, especialment si les vocalies recauen sobre entitats i no sobre persones.

47.

Art 21. 2. Substitució.

“a) Els processos participatius, amb independència de la denominació concreta que s'utilitzi, entesos com una seqüència d'actuacions durant un període determinat de temps destinades a recollir les aportacions de les persones participants, per facilitar i promoure la intervenció de la ciutadania en qualsevol fase d'elaboració de les polítiques públiques, incloent la seva definició, implementació i avaluació.

b) Les actuacions puntuals de participació que no s'estenen en el temps. No és necessari que aquestes actuacions estiguin incloses en la planificació estratègica. En el seu impuls es pot ometre el requisit de constituir un grup motor, i les mesures de conciliació i inclusió i les fases de participació es poden adaptar als objectius concrets de l'actuació. En tot cas, s'ha de fer un retorn a les aportacions de les persones participants.”

Per

“a) Els processos participatius deliberatius, entesos com a qualsevol seqüència d'actuacions durant un període determinat destinats a recollir el discurs col·lectiu construït per les persones participants.

a bis) Els pressupostos participatius i les marxés exploratòries, que en tot cas hauran de respectar els principis d'inclusió de la diversitat del grup a què es dirigeixen.

b) Supressió.

b bis) Qualsevol altra instrument que pugi aparèixer, que haurà de ser regulat per reglament d'acord amb els principis d'aquesta llei, després de l'avaluació d'un prova pilot”

Motivació: el punt b) és massa indefinit.

48.

Art 25. Nou redactat.

“Els processos participatius de la Generalitat comptaran amb una fase d'informació, que permetrà la presentació de propostes per part de la ciutadania i les entitats socials abans de les deliberacions; una fase deliberativa i un retorn. Les propostes de la ciutadania i les entitats socials seran trameses als participants per al seu coneixement abans de les deliberacions.”

Motivació: no és necessari regular amb tant de detall.

49.

Art 29.1 Nou redactat.

“Fase de presentació de propostes

1. La convocatòria dels instruments de participació ciutadana ha de permetre que la ciutadania i les entitats socials puguin fer aportacions i propostes abans d'iniciar les deliberacions pels canals més adequats..

1 bis. .Aquestes aportacions i propostes seran comunicades als participants abans d'iniciar les deliberacions.”

Motivació: De vegades n'hi ha prou amb deliberacions presencials. Obligar sempre que els participants puguin fer aportacions individuals no és necessari.

50.

Art 29.4 Substitució.

“L’administració impulsora ha de fer extensiu el debat al conjunt de la ciutadania, per traslladar la deliberació més enllà de les persones participants.”

Per

“L’administració impulsora ha de fer extensiu el debat al conjunt de la ciutadania, per traslladar la deliberació més enllà de les persones participants i fer el seguiment que permeti quins col·lectius hi han participat de forma efectiva”.

51.

Art 31. Afegir

Nou apartat: “El document de resultat de retiment de comptes s'ha de comunicar a totes les persones i entitats que hi hagin participat i als consell de participació més connectats amb la matèria”.

Motivació: Limitar-se a penjar-ho en el algun lloc que no veurà ningú és insuficient. Cal responsabilitzar-se que el retorn arribi de forma efectiva a les persones participants i a les interessades.

52.

Art 33. Nou redactat.

“1. La unitat responsable de la participació de la Generalitat, de forma coordinada amb els unitats responsables d'avaluació de la Generalitat, ha d'impulsar l'avaluació de la política i dels instruments de participació.

2. Les persones participants han de poder participar en l’avaluació de l’instrument en el qual han participat.

3. Les unitats promotores de la participació han de subministrar la informació necessària per a l'avaluació, en especial la informació sobre les característiques sociodemogràfiques dels participants des d'un punt de vista interseccional”.

Motivació: l’avaluació ha d’anar més enllà del qüestionari sociodemogràfic i de satisfacció. Ha d’incloure la qualitat de la deliberació (condicions ideals d’Habermas), de l’impacte de les recomanacions, etc. Hi ha d’haver una política d’avaluació, que inclogui, també metodologies participatives.

53.

Art 37. Nou redactat

“1. Els departaments de la Generalitat han de tenir espais adequats per a una deliberació de qualitat.

2. Aquests espais han de ser de proximitat, accessibles amb transport públic i de fàcil per facilitar el desplaçament a persones que visquin fora de les trames urbanes o amb mobilitat reduïda i han de complir amb els requeriments d’accessibilitat establerts en la normativa vigent.

3. La participació ciutadana es pot desenvolupar en qualsevol espai físic adequat, fins i tot si no és de titularitat de la Generalitat de Catalunya, sempre que se'n preservi la neutralitat i no estigui directament vinculat a una de les parts concernides.”

54.

Art 38 i 38 bis. Nou redactat

“Art 38 Infraestructura digital

1. L’ens o organisme de la Generalitat impulsora ha de publicar en el portal de participació ciutadana i en els diversos canals d’atenció ciutadana, tota la informació relativa als diferents instruments i canals de participació ciutadana actius.

Així mateix, ha de preveure un servei d’atenció a la ciutadania perquè puguin utilitzar les plataformes digitals i han d’adoptar altres mesures d’acompanyament i alfabetització digital, amb la finalitat de superar la bretxa digital.

2. L’Administració de la Generalitat ha de disposar d’una plataforma digital de participació ciutadana que permeti la participació digital, en software lliure, proveïda d’eines i funcionalitats que cobreixin les necessitats d’informació, deliberació, presentació de propostes, vot i seguiment de les iniciatives a les quals es participi.

4. Les plataformes digitals de participació ciutadana han de complir amb la normativa d’accessibilitat.

Art 38. bis. Plataforma digital a disposició dels ens locals.

Les administracions locals supramunicipals han de facilitar als municipis que ho sol·licitin una plataforma digital de participació ciutadana que permeti l’exercici dels drets de participació digital.

Motivació: proposem que l’art 38 només s’apliqui a la Generalitat.

55.

Art 39.1 Nou redactat

“L’administració impulsora ha d’assegurar que el grup de persones participants sigui inclusiva des de la perspectiva de gènere interseccional”

56.

Art 41. bis. Nou article.

Pedagogia a la ciutadania

La política de participació ciutadana ha de fer pedagogia persuasiva a la ciutadania, les persones joves i les entitats sobre la importància de la democràcia, de la deliberació, sobre què és participació i les normes de comportament que s'espera de la ciutadania en aquest tipus de processos.

57.

Art 43. Afegir

"... els col·legis professionals"

58.

Art 44. Supressió.

Motivació: no queda clar l'impacte real que tindria aquest mecanisme, que incrementa els procediments burocràtics. Caldria revisar l'equilibri entre els "drets individuals" i els deures, que només apareixen una vegada en el redactat.

59.

Art 45.1 Nou redactat.

Avaluació de la política de participació ciutadana

1. La Unitat de participació ciutadana de la Generalitat ha d'impulsar l'avaluació de l'impacte, de qualitat deliberativa i de l'equitat dels instruments de participació ciutadana.

60.

Art 45.2. Afegir.

f) La incorporació de la perspectiva de gènere i interseccional.

61.

Nou article. Organització i simplificació administrativa.

La unitat central de participació de la Generalitat ha de tenir rang mínim de subdirecció general.

Model de plec de condicions tècniques, proposta formativa, establiment de criteris mínims de qualitat, avaluació de la participació, acreditació de licitadors.

Els recursos dedicats a la participació institucional han de permetre el desenvolupament de les disposicions d'aquesta llei.

Consideracions de la Coordinadora Catalana de Fundacions en el marc del procés d'audiència de l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana

Des de la **Coordinadora Catalana de Fundacions** valorem molt positivament la iniciativa del Govern de la Generalitat d'impulsar una **Llei de participació ciutadana**. Considerem que és una oportunitat per consolidar un marc jurídic clar i estable que fomenti la participació activa de la ciutadania en les polítiques públiques. Aquesta proposta permet avançar cap a una democràcia més oberta, deliberativa i corresponsable, en la qual les entitats sense ànim de lucre també puguin exercir plenament el seu paper com a interlocutores socials i contribuir a la definició i avaluació de les polítiques públiques.

Les fundacions catalanes, per la seva naturalesa orientada a l'interès general, tenen un paper rellevant en la participació cívica i institucional. En aquest sentit, considerem essencial que la futura Llei **reconegui explícitament el paper de les fundacions, juntament amb la resta d'entitats, com a canals legítims d'expressió, representació i articulació de la participació col·lectiva (article 5.1).**

Les fundacions desenvolupen activitats d'interès general que donen resposta a necessitats reals de la societat. Contribueixen al debat públic i complementen l'acció de les administracions des del compromís i la independència. El seu reconeixement explícit reforçaria la visibilitat, legitimitat i valor social del model fundacional català dins del sistema democràtic participatiu.

Des de la Coordinadora Catalana de Fundacions ens posem a disposició del Govern per continuar treballant conjuntament en la definició i implementació d'aquest marc legal, amb la voluntat de contribuir a un model de participació ciutadana obert, inclusiu i de qualitat que reconegui la diversitat i la pluralitat dels actors que el fan possible.

Barcelona, 6 d'octubre de 2025

Coordinadora Catalana de Fundacions

Registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya núm. 5969, secció 1a

Registre de Grups d'interès núm. 363

Registre de Grups d'interès del Parlament de Catalunya núm. 17194

Propostes de esmenes de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (FATEC) al l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana

Exposició de motius

Des de FATEC valorem molt positivament la proposta d'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana ja que això suposa un pas en avant i una nova mirada en la que des de l'administració pública de Catalunya es volen tenir en compte les nostres opinions alhora de definir les diferents polítiques i estratègies a nivell de País.

En aquesta línia des de FATEC hem resumit, com aspectes positius, aquells 10 punts principals que considerem d'interès i que passem a detallar a continuació:

- 1. Marc legal clar i complet** – unifica i ordena la normativa dispersa sobre participació ciutadana a Catalunya, aportant seguretat jurídica tant a les administracions com a la ciutadania.
- 2. Foment de la democràcia participativa** – reforça la cultura participativa i impulsa un canvi de paradigma en les relacions entre administració i ciutadania, promovent la cocreació i la cogestió d'espais i polítiques públiques.
- 3. Universalitat del dret de participació** – reconeix aquest dret a totes les persones, inclosos els menors d'edat, sense restriccions basades en el sufragi o la nacionalitat, fomentant la inclusió i la pluralitat.
- 4. Deliberació de qualitat i retorn motivat** – estableix que els processos participatius han de ser informats, transparents i amb resposta motivada de l'administració, cosa que reforça la traçabilitat i la rendició de comptes.
- 5. Inclusió i igualtat d'oportunitats** – introdueix mesures per facilitar la participació de col·lectius vulnerables, persones cuidadores o amb discapacitat, així com mesures de conciliació i compensació econòmica o horària.

6. Planificació estratègica i transparència – obliga les administracions a planificar i fer públiques les actuacions que s'obriran a participació, millorant la previsibilitat i la confiança ciutadana.

7. Impuls al món local i suport institucional – preveu assistència i recursos als municipis petits, especialment als de menys de 2.000 habitants, per garantir que la participació arribi a tot el territori.

8. Innovació democràtica – fomenta l'ús de nous instruments participatius, com els processos deliberatius per sorteig o les plataformes digitals de participació basades en programari lliure.

9. Garanties i supervisió – crea un règim de garanties per protegir els drets de les persones participants i atorga al Síndic de Greuges competències per avaluar i atendre possibles vulneracions.

10. Educació cívica i formació – incorpora la participació com a valor dins del sistema educatiu i promou la formació del personal públic, contribuint al canvi cultural necessari per a una democràcia més oberta.

Dit això, des de FATEC, a continuació, passem a presentar les nostres propostes de millora a incorporar en alguns dels apartats de ***l'Avantprojecte de llei de participació ciutadana***

Títol III. Iniciativa, instruments i fases de la participació ciutadana

Capítol I Iniciativa per promoure instruments de participació ciutadana

Article 17. Iniciativa ciutadana

Nova proposta de redactat del Apartat 6

L'administració impulsora pot rebutjar la iniciativa, de manera motivada, si hi ha un instrument de participació ciutadana iniciat sobre el mateix àmbit territorial o material, si és contrària als drets humans, als drets de les persones grans o si se'n fa un ús abusiu i repetitiu.

Capítol II. Instruments de participació ciutadana

Article 20. Instruments de participació ciutadana de caràcter estable

Nova proposta de redactat Punt 2 apartats a):

- a) Els consells de participació, que són òrgans de caràcter participatiu, sense presència de l'administració pública, amb reconeixement específic per part d'aquesta com organisme més vàlid de relació, amb independència de la denominació específica que s'utilitzi.

Nova proposta d'inclusió de punt a l'apartat 3 lletra d):

- a) Garantir la diversitat dels seus integrants, la participació dels actors implicats en la matèria i l'establiment d'unes normes de en el seu funcionament adequades per a la realització de les seves funcions.
- b) Una presència de l'administració impulsora proporcionada i congruent amb les funcions directives, dinamitzadores i de rendició de comptes.
- c) La presència paritària entre dones i homes.
- d) La presència proporcional de persones grans i de persones joves.
- e) La renovació periòdica dels seus membres.
- f) El retiment de comptes de la participació en sessions obertes a la ciutadania.

Article 23. Instruments de participació ciutadana de selecció prèvia

Proposta.

Nova proposta de redactat punt 2 apartat b):

- b) Els instruments de selecció directa, en les quals l'administració impulsora escull les persones directament, amb l'establiment previ de paràmetres de selecció que assegurin la congruència amb els objectius que es volen assolir, la pluralitat ideològica, i la representativa del conjunt de la societat.

Article 24. Singularitats dels instruments de selecció per sorteig

Nova proposta d'inclusió del punt 3:

3. L'administració impulsora no podrà excloure a ningú per motius d'edat.

Títol IV. Recursos i infraestructures per a la participació

Capítol I. Recursos per a la participació ciutadana

Article 36. Informació i dades obertes

Nova proposta de redactat punt 4:

4. La informació ha d'estar disponible en llenguatge planer, d'acord amb els requeriments de la comunicació clara. La informació també ha de ser accessible per les persones amb discapacitat i s'ha d'adaptar a les característiques de les persones destinatàries, especialment a les persones grans..

Assumpte:	Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana.
------------------	---

AL·LEGACIONS FMC

I.- Tràmit.

De conformitat amb l'article 36.4 de la Llei 13/2008 de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, se sotmet a informació pública l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana, durant el termini de 15 dies hàbils a comptar de l'endemà de la notificació de l'ofici de la directora general de Govern Obert, adreçat a la Federació de Municipis de Catalunya, notificat en data 12 de setembre de 2025.

II.- Objecte.

L'objecte de l'Avantprojecte de Llei és la regulació de la participació ciutadana, que es considera una eina essencial per reforçar la qualitat democràtica.

La Llei, tal i com expressa l'exposició de motius, respon a la necessitat de donar coherència i qualitat als processos de participació ciutadana a Catalunya, establint un marc comú que obliga totes les administracions públiques catalanes a incorporar mecanismes de participació en la seva activitat ordinària.

III.- Configuració jurídica del dret de participació ciutadana

El dret de participació ciutadana mitjançant els instruments que es promoguin per les administracions públiques catalanes es regula amb la finalitat de garantir la incidència de la ciutadania en **l'elaboració, la implementació i l'avaluació de les polítiques públiques.**

No són objecte de la Llei la participació ciutadana en els processos electorals, les consultes populars no referendàries i les consultes populars per via de referèndum, així com l'impuls d'enquestes i estudis d'opinió, que es regeixen per la seva normativa específica.

La Llei tampoc és aplicable als actes o procediments que disposin d'un règim específic de participació ciutadana establert per la normativa de procediment administratiu o per normatives sectorials específiques, els quals es regeixen pel seu règim jurídic propi.

No és un dret fonamental en el sentit reconegut pels articles 14 a 29 de la Constitució espanyola (CE), ni tampoc un dret exclusivament derivat del dret de sufragi o d'altres drets fonamentals reconeguts als articles 23 o 20 CE. Se li atorga un caràcter programàtic i, en tot cas, se'l vincula a la decisió de l'administració d'impulsar un instrument de participació.

El dret de participació ciutadana es configura com un dret de titularitat universal, incloses les persones menors d'edat. Tots han de poder participar en els assumptes públics que afectin Catalunya, en condicions d'igualtat, ja sigui a títol individual o a través d'entitats, associacions o col·lectius; de forma que l'accés només es pot restringir de manera justificada.

El dret de participació inclou el dret a ser informat, el dret a intervenir i el dret a formular propostes en els diferents instruments de participació impulsats per les administracions públiques catalanes.

Les persones participants en un instrument de participació ciutadana tindran el dret a obtenir una resposta motivada respecte de les aportacions formulades, en els termes establerts per aquesta Llei.

L'exercici del dret de participació s'haurà de fer, i així ho hauran de garantir les administracions obligades, amb ple respecte als principis d'igualtat, transparència, accessibilitat, inclusió, pluralisme, corresponsabilitat, respecte als drets fonamentals, i d'acord amb els principis de bona fe, d'escolta activa i de respecte mutu.

IV.- Obligacions generals que s'imposen a totes les administracions públiques catalanes

L'Avantprojecte de llei constitueix el marc normatiu aplicable a l'hora d'impulsar la participació, a la qual han de donar compliment totes les administracions públiques catalanes quan promoguin la participació.

Com a qüestió prèvia deixar constància que els municipis de menys de 2.000 habitants han quedat exclosos de l'aplicació de la llei, arrel precisament de les sessions de treball prèvies que la unitat promotora de l'avantprojecte va organitzar amb el món local, en les que l'exclusió va ser una petició unànime, atesos els pocs recursos de què disposen per impulsar la participació. Només els és aplicable en allò que fa referència als principis generals.

D'acord amb el text de l'avantprojecte, les administracions públiques poden impulsar instruments de participació ciutadana, sempre que ho considerin oportú, sobre les polítiques públiques de la seva competència.

Els resultats dels processos participatius no són vinculants però sí que han d'influir de manera rellevant en les decisions públiques, obligant l'administració a valorar totes les aportacions i oferir una resposta motivada, especialment detallada a la fase de retorn.

Per impulsar la participació ciutadana, les administracions han d'utilitzar activament tots els mitjans necessaris per arribar a la ciutadania, d'acord amb les previsions de la Llei, i han de garantir, també, que el personal al seu servei conegui i faciliti l'exercici del dret de participació.

La norma permet a les administracions públiques impulsar la participació de manera conjunta amb altres administracions, quan l'objecte de la participació superi l'àmbit territorial de la seva competència o quan ho considerin convenient, de mutu acord.

El Govern de la Generalitat de Catalunya haurà d'impulsar xarxes locals, nacionals i internacionals per impulsar, col·laborar i fomentar la participació ciutadana i el govern obert.

L'Administració de la Generalitat ha de facilitar a les administracions locals els recursos necessaris per a l'impuls dels instruments de participació previstos a la Llei, sens perjudici de les competències legalment atribuïdes a les administracions supramunicipals.

La llei estableix un marc comú uniforme, sense distincions, amb un estàndard comuns, que obliga totes les administracions catalanes a impulsar processos de participació ciutadana basats en la planificació, la inclusió, la transparència i el retorn efectiu de les aportacions, amb una regulació exhaustiva dels diferents processos i de cadascuna de les fases mínimes exigides. Per assolir aquests objectius, les administracions han de garantir recursos econòmics, humans i tecnològics suficients, i vetllar pel seguiment i la rendició de comptes dels resultats.

1. Planificació

L'impuls de la participació s'ha de planificar amb temps suficient per garantir una participació de qualitat, amb els recursos necessaris i conforme a una metodologia adequada per generar uns resultats útils per prendre decisions.

En un termini màxim de dos mesos des de l'aprovació dels instruments de planificació, caldrà identificar i publicar quines actuacions s'obriran a participació. Aquesta informació s'haurà de difondre per canals institucionals i la planificació ha de ser revisable i actualitzable.

2. Convocatòria

Les administracions públiques vindran obligades a publicar les convocatòries de forma transparent i accessible, com a mínim, a través del portal que l'administració impulsora tingui habilitat a aquests efectes.

3. Grups motors en actuacions estratègiques

En les actuacions de caràcter estratègic serà obligatòria la constitució d'un grup motor amb representants de l'administració i de la societat. Aquest òrgan té funcions de disseny, seguiment i avaluació, i la seva composició i acords s'han de fer públics.

4. Garanties i drets de la ciutadania

Les administracions hauran de garantir la difusió universal i accessible de la informació, amb llenguatge clar, formats comprensibles i dades obertes. També hauran d'adoptar mesures d'inclusió i conciliació, com ara la flexibilitat horària, canals digitals accessibles i la garantia dels drets lingüístics.

La llei permet compensacions per fomentar la participació, ja sigui econòmiques, educatives o comunitàries.

Les aportacions ciutadanes hauran de rebre un retorn motivat en un termini màxim de dos mesos i l'administració haurà de rendir comptes sobre la incorporació de les propostes i el compliment dels compromisos adquirits.

5. Iniciativa ciutadana

La iniciativa ciutadana per promoure instruments de participació està regulada exigint quòrums concrets segons l'àmbit (autonòmic, local i altres escales territorials), permetent la iniciativa ciutadana fins i tot en absència de regulació local específica. Es preveuen causes motivades per a la seva no admissió i canals per a la reclamació, com ara el Síndic de Greuges. Així mateix, es preveuen normes per a col·lectius i sectors específics.

6. Tipus d'instruments

Es defineixen diferents tipus d'instruments: estables (com consells de participació o òrgans col·legiats de caràcter permanent), temporals (processos participatius amb durada limitada o actuacions puntuals), així com segons la forma d'accés (de crida oberta, lliure concurrència, o de selecció prèvia, com el sorteig o selecció directa per l'administració). Cada instrument compta amb particularitats respecte de fases,

composició de grups motor i mesures de garantia d'inclusió, diversitat i presència paritària.

El desenvolupament dels instruments de participació s'articula en fases (planificació, convocatòria i informació, presentació de propostes, deliberació, tancament, retorn i seguiment), amb possibilitat d'adaptació en cada cas. D'aquestes fases, la deliberació és obligatòria a les actuacions estratègiques; el retorn motivat i el retiment de comptes sobre la implementació de resultats són elements centrals de la dinàmica participativa.

7. Sistema de garanties

El sistema de garanties recull mecanismes àgils de restauració dels drets de participants, intervenció del grup motor i respostes motivades per part de l'administració, disposant de terminis expressos per tramitar les sol·licituds de restauració i possibilitat d'acudir al Síndic de Greuges. També s'exigeix l'avaluació anual dels instruments per part de cada administració i una avaluació biennal per part del Síndic de Greuges, amb publicació de dades i resultats relacionats amb la participació, el retorn i la rendició de comptes.

8. Recursos econòmics

L'impuls de la participació ciutadana ha de comptar amb els recursos econòmics necessaris per garantir una participació de qualitat. A aquests efectes, l'administració impulsora haurà de fer una previsió pressupostària específica dirigida a la participació ciutadana de forma prèvia a l'impuls dels instruments de participació ciutadana.

Les administracions han de disposar d'unitats o personal especialitzat en participació o, si no és possible, coordinar-se amb altres administracions.

Igualment, caldrà posar a disposició equipaments físics adequats i accessibles, així com infraestructures digitals.

L'administració impulsora haurà de proporcionar, en un portal que tingui habilitat a aquests efectes i en els diversos canals d'atenció ciutadana, tota la informació relativa als diferents instruments i canals de participació ciutadana actius.

Així mateix, haurà de preveure un servei d'atenció a la ciutadania perquè puguin utilitzar les plataformes digitals i haurà d'adoptar altres mesures d'acompanyament i alfabetització digital, amb la finalitat de superar la bretxa digital.

L'Administració de la Generalitat haurà de disposar d'una plataforma digital de participació ciutadana que permeti la participació digital, en software lliure, proveïda d'eines i funcionalitats que cobreixin les necessitats d'informació, deliberació, presentació de propostes, vot i seguiment de les iniciatives a les quals es participi.

Les administracions locals supramunicipals han de facilitar als municipis que ho sol·licitin una plataforma digital de participació ciutadana que permeti l'exercici dels drets de participació digital.

Les plataformes digitals de participació ciutadana han de complir amb la normativa d'accessibilitat.

9. Col·laboració supramunicipal

Les administracions supramunicipals tenen el deure de donar suport tècnic i organitzatiu als municipis amb menys capacitat.

V.- Principals conseqüències pel món local

Des d'una valoració general, l'Avantprojecte de Llei representa un pas endavant en la consolidació d'un sistema més participatiu i transparent.

Tanmateix, des del món local volem subratllar el risc que creiem que suposa la seva regulació massa reglamentista i uniformitzadora, que no té en consideració la diversitat que caracteritza l'àmbit local. Tal i com ja vam manifestar en el seu dia, en les sessions de treball, els municipis petits i els municipis amb pocs recursos podrien trobar-se amb una càrrega administrativa i econòmica difícil d'assumir, especialment pel que fa a les exigències de participació digital o a la gestió de processos complexos.

- Respecte al principi de subsidiarietat

La Carta Europea de l'Autonomia Local disposa que l'exercici de les responsabilitats públiques ha de correspondre, de manera general, a les autoritats més properes als ciutadans. L'assignació d'una responsabilitat a una altra autoritat ha de tenir en compte l'abast i la naturalesa de la tasca, així com els requisits d'eficiència i d'economia.

La Carta Europea de l'Autonomia protegeix el principi de subsidiarietat i estableix que les decisions s'han de prendre al nivell de govern més proper possible a la ciutadania, sempre que aquest tingui la capacitat per exercir-les de manera efectiva. En aquest sentit, l'avantprojecte de Llei de participació ciutadana no respecta aquest principi, ja que imposa un marc excessivament homogeni i centralitzat que limita la capacitat dels ajuntaments per dissenyar i adaptar els seus propis processos participatius.

Cal tenir en compte que la realitat municipal és molt diversa, els processos participatius poden estar adreçats als veïns d'un carrer en concret, a un col·lectiu específic o a tot el municipi, segons les diferents necessitats, i és per això que hauria de ser cada ajuntament qui, d'acord amb la seva proximitat al territori i coneixement de la ciutadania, definís els mecanismes i metodologies més adients per garantir una participació real, efectiva i ajustada a la seva realitat.

- Respecte a l'autonomia local

L'Avantprojecte implica un salt qualitatiu en la regulació de la participació ciutadana, però alhora carrega els municipis amb noves obligacions (pressupostàries, organitzatives i de transparència) i els sotreu de la possibilitat de autoregular el procés de participació tenint en compte les característiques de cada municipi.

De conformitat amb el text articulat de la norma, tal i com hem exposat, els ajuntaments i altres ens locals hauran de planificar, impulsar i gestionar processos participatius amb requisits uniformes i extremadament exhaustius i detallats (planificació prèvia, convocatòria pública, fases estructurades, retorn motivat, seguiment i avaluació).

És notori, i la pròpia Llei es fa ressò, que la majoria de municipis catalans disposen ja d'instruments propis de regulació de la participació, com ara reglaments orgànics municipals o ordenances específiques, que han estat resultat d'un consens i d'un llarg període d'elaboració. Aquests textos contemplen figures consolidades, com els consells de participació sectorials, els pressupostos participatius, les consultes

populars o, en els darrers anys, l'ús de plataformes digitals per a la deliberació i la consulta ciutadana.

És per això que des del món local creiem que el nou marc normatiu hauria de respectar l'autonomia local i configurar-se com a una llei marc, amb caràcter subsidiari i no exhaustiu, precisament per assegurar la viabilitat dels processos participatius i proporcionar els suports necessaris perquè tots els municipis, independentment de la seva dimensió i capacitat, puguin implementar-lo de manera efectiva i realista.

El dret de la ciutadania a participar en els afers públics i l'obligació dels poders públics de promoure les condicions perquè aquesta participació sigui real i efectiva tenen el seu fonament a la Constitució espanyola, concretament als articles 9.2, 23 i 105. La mateixa Constitució, a l'article 140, garanteix l'autonomia dels municipis i el seu autogovern, principi que ha de ser respectat per qualsevol iniciativa legislativa que afecti directament les seves competències.

A Catalunya, l'Estatut d'Autonomia reforça aquest marc a través dels articles 29 i 30, que reconeixen expressament el dret a la participació ciutadana, i de l'article 84, que estableix les competències de la Generalitat i dels ens locals en matèria de règim local i organització pròpia.

En l'àmbit específic del règim local, la Llei 7/1985, reguladora de les bases del règim local, i el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya contenen previsions relatives al dret de participació, a les consultes populars i a la regulació dels consells i òrgans de participació. Igualment, la Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, ha introduït obligacions addicionals en matèria de participació i govern obert.

Aquest és, doncs, el marc normatiu dins del qual s'ha d'entendre l'Avantprojecte de Llei i que obliga a conjugar la promoció del dret de participació amb la preservació de l'autonomia municipal.

Certament, de conformitat amb l'Avantprojecte els ens locals poden preveure i regular altres instruments de participació ciutadana i disposar de normativa pròpia per al seu impuls a l'empara de l'autonomia local, però sempre que aquesta regulació respecti els principis i previsions de la Llei, que són exhaustius i uniformes. La norma no fa cap diferenciació entre administracions, no preveu excepcions i no preveu ni tan sols una modalitat simplificada, en el seu cas.

Els ajuntaments, com a administracions més properes a la ciutadania, han de disposar d'una autonomia suficient per definir i regular els processos participatius que considerin més adequats a la seva realitat local. La participació ciutadana no és un model homogeni que pugui aplicar-se de manera uniforme a tots els municipis; cada municipi té necessitats, característiques i dinàmiques pròpies que requereixen instruments adaptats.

La norma hauria d'evitar la imposició de mecanismes genèrics. En aquest sentit, és essencial que la normativa sobre participació ciutadana reconegui i salvaguardi la capacitat dels municipis de determinar el tipus de processos participatius que volen implementar i el seu funcionament, establint marcs generals que orientin però no condicionin la seva autonomia.

- Memòria d'impacte en l'aspecte econòmic

L'Avantprojecte de Llei afirma que la proposta respecta l'autonomia local i no imposa obligacions addicionals a les administracions municipals, però l'anàlisi d'impacte que fa i les previsions econòmiques que apunta no les considerem realistes, tenint en compte les condicions materials, tècniques i pressupostàries de la majoria de municipis de Catalunya.

La memòria parteix d'una diagnosi que evidencia la fragilitat estructural del món local en matèria de participació:

- *Només un 22% dels ajuntaments disposen d'un servei tècnic especialitzat, i d'aquests, la gran majoria comparteixen funcions amb altres àrees.*
- *Més del 57% dels municipis no han fet canvis estructurals en participació els darrers anys, i un 46% del personal dedica menys de 10 hores setmanals a aquestes tasques.*
- *Aquesta realitat és especialment accentuada als municipis de menys de 2.500 habitants, que són majoria al territori.*

Malgrat reconèixer aquestes dades, la memòria no quantifica adequadament l'impacte real que pot tenir la nova llei en termes de recursos humans, econòmics i organitzatius. La suposada "no obligatorietat" d'impulsar processos participatius no exclou que els ajuntaments hagin d'assumir noves càrregues derivades de requisits de qualitat, gestió de dades o formació, especialment en el desplegament dels instruments participatius digitals i la creació del "mapa d'actors". Aquestes actuacions impliquen dedicació tècnica continuada, coneixement jurídic i capacitat en protecció de dades, aspectes que la majoria de petits ajuntaments no poden assumir sense suport extern.

D'altra banda, la previsió de suport de la Generalitat i de les diputacions, tot i positiva, es formula de manera genèrica i sense garanties de finançament estable ni mecanismes clars de cooperació interadministrativa. L'experiència del món local demostra que la dependència de programes o convocatòries puntuals no assegura la sostenibilitat dels processos participatius ni la igualtat d'oportunitats entre municipis.

Així mateix, l'afirmació segons la qual els costos no es veuran incrementats perquè la participació es farà "de manera més estratègica" no està prou fonamentada. La millora de la qualitat participativa, tal com defineix el propi avantprojecte (comunicació constant, grups motors, inclusió, transparència i avaluació), requereix recursos addicionals i no pot basar-se exclusivament en reorganitzacions internes o sinèrgies entre administracions.

- Recursos tècnics i econòmics necessaris

L'avantprojecte estableix, en el seu article 35, que els processos participatius han de disposar de **previsió pressupostària específica** i dels recursos humans, tècnics i d'infraestructura necessaris.

És evident que la implementació de les obligacions que es deriven de la norma suposarà un cost extraordinari important, tant en recursos tècnics com econòmics, per a les administracions que hagin d'impulsar un procés de participació ciutadana; especialment per als municipis petits o amb estructures administratives mínimes.

En la mesura que els ens locals hauran de destinar recursos tècnics i econòmics suficients per tal de donar compliment a la norma en la gestió dels processos

participatius que hagin d'impulsar, aquesta nova necessitat hauria d'estar correctament calculada i hauria d'anar acompanyada dels recursos i mitjans necessaris, tal com estableix l'Estatut d'Autonomia i la normativa de règim local. Caldria que l'Avantprojecte ho prevegi expressament i de forma més contundent que la mera referència de l'article 11, establint que el Govern de la Generalitat de Catalunya haurà de dotar una assignació econòmica específica en el seu pressupost anual per assegurar la suficiència financera dels municipis per satisfer les obligacions derivades de la llei.

Si no es garanteixen els recursos i la capacitat de gestió, els municipis podrien veure's obligats a impulsar processos participatius "formals" però sense qualitat ni retorn real, amb el risc de generar frustració ciutadana i desafecció política, que són els conceptes que, tal i com expressa l'exposició de motius, han generat la necessitat de regulació normativa.

La Llei reconeix expressament a l'article 11 que la Generalitat ha de facilitar recursos als ens locals i que les administracions supramunicipals han de donar suport als municipis sense capacitat pròpia. Tanmateix, aquest suport queda condicionat a la disponibilitat i no s'estableix un mecanisme financer garantit, generant incertesa sobre la seva aplicació real.

Sense recursos de la Generalitat, els municipis no podran complir amb garanties.

Per altra banda, de conformitat amb el redactat de l'Avantprojecte, tot i que la decisió d'impulsar un instrument de participació és potestativa en general de les administracions públiques, que només hauran de complir amb les obligacions previstes a la Llei quan considerin oportú impulsar instruments de participació, aquesta sí que comporta el compromís de l'administració d'impulsar la participació en la presa de decisions estratègiques.

L'article 7 del text legal disposa que, amb l'objectiu de garantir la transparència, les administracions públiques han d'identificar, en els seus instruments de planificació, quines actuacions s'obriran a participació ciutadana, en un termini de dos mesos des de la seva aprovació.

Està clar que aquest termini de dos (2) mesos no és de fàcil compliment per a les administracions locals i que aquest termini està pensat exclusivament pels plans de govern i els instruments de planificació de les grans administracions; però no per a municipis petits o mitjans, en el que la planificació és de més difícil gestió.

Aquest termini de dos mesos requereix una ampliació perquè es transformi en un termini de possible compliment per a totes les administracions locals.

- Termini d'adaptació dels instruments de participació vigents

La disposició final Quarta de l'Avantprojecte estableix un breu termini màxim de sis (6) mesos, a comptar des de la seva entrada en vigor, per adaptar els instruments estables de participació ciutadana i obliga els òrgans col·legiats que siguin òrgans estables de participació ciutadana que ha d'atendre a les especificitats previstes per aquesta Llei.

Igualment, els subjectes inclosos en l'àmbit d'aplicació han d'adaptar la seva normativa de participació ciutadana a les previsions d'aquesta Llei en un termini màxim de sis mesos.

El termini d'adaptació és excessivament breu, més tenint en compte que es fixen uns criteris mínims uniformes per a tot el territori. Aquesta previsió, si bé respon a la voluntat legítima d'evitar desigualtats entre ciutadans de diferents municipis, pot generar algunes dificultats i creiem que caldria ampliar el termini a dos anys.

VI.- Proposta d'esmenes

En relació amb aquestes consideracions, es proposen les següents modificacions i ajustos a l'articulat de l'Avantprojecte:

- Que en la definició de la participació ciutadana s'afegeixi de manera explícita el respecte a l'autonomia local i es configuri la norma com una llei marc de mínims, amb caràcter subsidiari i no exhaustiu.
- Que els articles relatius als òrgans de participació estableixin només criteris generals, com la pluralitat i la transparència, deixant als municipis la llibertat per determinar l'estructura i el funcionament d'aquests òrgans.
- Que els processos participatius admetin modalitats simplificades per als municipis de menor dimensió, evitant-los obligacions desproporcionades.
- Que s'ampliï el termini de dos mesos des de l'aprovació dels instruments de planificació del que disposen les administracions públiques per tal d'identificar, en els seus instruments de planificació, quines actuacions s'obriran a participació ciutadana.
- Que s'ampliï a dos anys el termini d'adaptació dels reglaments i ordenances locals, permetent una transició ordenada i coherent.
- Que la norma incorpori el compromís de la Generalitat d'oferir programes de formació, assistència tècnica i finançament específic destinats als ens locals suport tècnic i financer, facilitant plataformes consorciades.
- Que el Govern de la Generalitat de Catalunya doti una assignació econòmica específica en el seu pressupost anual per assegurar la suficiència financera dels municipis per satisfer les obligacions derivades de la llei.

VII.- Conclusió.

L'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana suposa una oportunitat per reforçar el sistema democràtic i per reconèixer, amb més intensitat, el dret de la ciutadania a incidir en les polítiques públiques. Ara bé, aquest objectiu només serà assolible si el text final combina l'establiment d'uns mínims comuns amb el respecte al principi de subsidiarietat, a l'autonomia local i amb l'aportació dels recursos necessaris per fer-ne possible l'aplicació arreu del territori.

La participació ciutadana ha de ser un instrument de millora de la qualitat democràtica i no una càrrega inassolible per a les administracions més properes a la ciutadania.

Per tot això, se sol·licita que el text final de la llei adopti una configuració de llei marc de mínims, més flexible i respectuosa amb la diversitat municipal, i que es reforci el compromís de la Generalitat en l'acompanyament i suport als ens locals.

Barcelona, 6 d'octubre de 2025

laconfederació

**Aportacions al procés d'elaboració de l'Avantprojecte de llei de
participació ciutadana.**

La Confederació, Patronal del Tercer Sector Social de Catalunya, presenta en temps i forma la següent aportació d'una de les nostres entitats sòcies, DINCAT, a la qual donem total suport.

Aportacions de Dincat a l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana

Des de Dincat volem fer arribar algunes aportacions a l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana vinculades específicament al dret a l'accessibilitat universal que ha de regir en qualsevol procés o tràmit de participació ciutadana. Si bé és cert que en alguns punts de l'actual redactat es fa menció a la inclusió de diferents col·lectius i es pot deduir la voluntat del legislador per facilitar mesures d'accessibilitat, considerem important fer una menció explícita als conceptes d'accessibilitat universal per posar en valor un dret inherent i tan rellevant per a qualsevol ciutadà o ciutadana. A més, l'aprovació del Codi d'Accessibilitat marca el camí cap a una Administració Pública garant de la inclusió i la igualtat d'oportunitats. En aquest sentit, estímem oportú que a l'exposició de motius es faci referència explícita a aquesta normativa (DECRET 209/2023, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Codi d'accessibilitat de Catalunya).

A continuació exposem algunes observacions que es sustenten en les motivacions exposades relacionades amb l'accessibilitat.

Article 2. Finalitats de la Llei

[...]

b) Facilitar l'apoderament ciutadà. Vetllar perquè la participació ciutadana faciliti que les persones o els grups socials aconseguixin la capacitat o els mitjans necessaris i accessibles per incidir legítimament en les polítiques públiques.

c) Promoure una participació ciutadana de qualitat. Garantir que la participació ciutadana s'impulsa respecte a les qüestions estratègiques, i que en l'impuls de la participació es posen a disposició els recursos necessaris i accessibles perquè la ciutadania pugui generar una opinió informada que incideixi en les polítiques públiques obertes a participació.

d) Promoure la deliberació de qualitat i generar intel·ligència col·lectiva. Optimitzar les possibilitats que el coneixement ciutadà pugui emergir i adoptar les mesures necessàries i accessibles perquè la participació ciutadana contribueixi a la deliberació de qualitat, com a una eina de millora efectiva de les polítiques públiques i de desenvolupament de la intel·ligència col·lectiva.

e) Incrementar la interlocució amb la ciutadania i la confiança en les institucions. Augmentar la confiança en les institucions públiques, a través de l'impuls de formes més transparents, inclusives, accessibles i estables de relació i col·laboració entre la ciutadania i les administracions públiques. També, a través de garanties en els casos en què no es compleixen les obligacions mínimes previstes en aquesta llei.

[...]

g) *Promoure la inclusió. ~~Remoure els obstacles~~ Assegurar l'accessibilitat universal* per tal de garantir la participació en igualtat de condicions de tots els col·lectius i del conjunt de la ciutadania.

Article 4. Principis informadors

[...]

e) *Igualtat i inclusió. L'administració impulsora ha de promoure activament l'accessibilitat universal per fomentar la participació ciutadana en igualtat de condicions i ha d'adoptar les mesures d'acció positiva necessàries per assegurar per l'accés en condicions d'igualtat a la participació ciutadana i ha d'adoptar mesures d'acció positiva per eliminar els obstacles que en dificultin l'exercici, especialment en el cas de dones, infants, persones amb discapacitat, persones grans, col·lectius en situació de vulnerabilitat i qualsevol altre col·lectiu que vegi minvat aquest dret.*

Article 7. Planificació de la participació ciutadana

1. *L'impuls de la participació s'ha de planificar amb temps suficient per garantir una participació de qualitat, amb els recursos necessaris i conforme a una metodologia adequada i accessible per generar uns resultats útils per prendre decisions.*

[...]

3. *Per prioritzar quines actuacions s'obren a participació, les administracions han de fer una ponderació entre la seva rellevància estratègica, l'interès que susciten entre la ciutadania i els recursos disponibles.*

Observació: sobre el punt 3 i amb la finalitat de dotar de major seguretat jurídica al redactat, seria convenient especificar els criteris que es tindran en compte a l'hora de fer aquesta ponderació ja que l'actual redactat dona peu a considerar que la ponderació es pot arribar a basar en aspectes subjectius i/o arbitraris.

Article 10. Impuls de la participació ciutadana

1. *Per impulsar la participació ciutadana, les administracions han d'utilitzar activament tots els mitjans necessaris, ~~atenent als criteris d'accessibilitat universal~~, per arribar a la ciutadania, especialment, la interpel·lada per la política pública, d'acord amb les previsions d'aquesta Llei.*

Article 13. Comunicació i difusió

1. L'administració impulsora ha de fer difusió dels instruments de participació ciutadana a través de xarxes socials i mitjans de comunicació, segons la rellevància de la matèria, amb la finalitat de fomentar la participació. La informació també ha d'estar disponible als canals d'atenció ciutadana de l'administració impulsora, *atenent als criteris d'accessibilitat universal*.

2. El missatge i el registre que s'utilitzin s'han d'adaptar a la diversitat de la ciutadania cridada a participar. Amb aquesta finalitat, s'ha de facilitar la comprensió de tots els col·lectius a través d'una comunicació clara i inclusiva *tot garantint l'accessibilitat cognitiva*.

[...]

5. En l'impuls dels instruments de participació ciutadana s'ha de fer una campanya d'informació i difusió *accessible al conjunt de la ciutadania*.

Article 27. Convocatòria i informació

1. La convocatòria de qualsevol instrument de participació es duu a terme, com a mínim, a través del portal que l'administració impulsora tingui habilitat a aquests efectes *sempre assegurant el compliment dels criteris d'accessibilitat universal*.

Article 28. Fase de presentació de propostes

[...]

2. Per tal de garantir la inclusió i *l'accessibilitat*, i en funció de cada instrument, cal habilitar i complementar canals de presentació de propostes presencials i digitals.

Article 29. Fase de deliberació

[...]

2. La fase de deliberació ha de garantir la transparència, la inclusivitat, *l'accessibilitat* i la igualtat d'oportunitats per a tots els participants, així com la informació necessària i accessible que facin possible aquest debat.

Article 36. Informació i dades obertes

1. Les persones participants tenen dret a conèixer tota la informació necessària, *en format accessible*, per poder generar una opinió pròpia i fonamentada.

[...]

4. La informació ha d'estar disponible en llenguatge planer, d'acord amb els requeriments de la comunicació clara. La informació també ha de ser

accessible per les persones amb discapacitat i s'ha d'adaptar a les característiques de les persones destinatàries, ~~en la mesura dels recursos disponibles.~~

5. La informació que s'ofereixi també ha d'estar disponible en llengua de signes catalana, si afecta específicament la comunitat signant.

Observació: sobre el punt 4, considerem que no és necessari fer esment al col·lectiu de persones amb discapacitat donat que les dificultats de comprensió es poden donar entre molts altres ciutadans i ciutadanes. En aquest sentit, el dret a l'accessibilitat cognitiva és un dret extensiu al conjunt de la ciutadania i disposar d'informació clara i en lectura fàcil beneficia a persones migrades, gent gran... D'altra banda, condicionar l'adaptació de la informació als recursos disponibles és quelcom que no es pot admetre, més tenint en compte l'obligat compliment del Codi d'accessibilitat en vigor.

Sobre el punt 5, considerem que tota informació hauria d'estar disponible en llengua de signes catalana, independentment de si afecta directament o no a la comunitat signant. Es tracta d'una qüestió d'accessibilitat i qualsevol ciutadà signant ha de poder tenir accés a qualsevol informació d'interès públic.

Article 37. Infraestructures físiques

[...]

2. S'entén per equipaments públics adequats aquells que siguin de proximitat, accessibles amb transport públic i de fàcil XX per facilitar el desplaçament a persones que visquin fora de les trames urbanes o amb mobilitat reduïda i han de complir amb els requeriments d'accessibilitat establerts en la normativa vigent.

Observacions: considerem que l'accessibilitat als equipaments públics no s'ha de donar només en termes d'arribada en transport públic, sinó que, en virtut del Codi d'Accessibilitat, també s'hauria de garantir l'accessibilitat universal dins del propi equipament. Així mateix, creiem que falta una paraula en l'actual redactat (marcat amb XX).

Article 38. Infraestructures digitals

1. L'administració impulsora ha de proporcionar, en un portal que tingui habilitat a aquests efectes i en els diversos canals d'atenció ciutadana, tota la informació relativa als diferents instruments i canals de participació ciutadana actius.

Així mateix, ha de preveure un servei d'atenció a la ciutadania perquè puguin utilitzar les plataformes digitals i han d'adoptar altres mesures

d'acompanyament, **accessibilitat** i alfabetització digital, amb la finalitat de superar la bretxa digital.

Article 45. Avaluació de les polítiques públiques de participació ciutadana

[...]

2. Aquesta avaluació ha d'incloure en tot cas:

- a) Els processos participatius desenvolupats en relació amb els planificats.
- b) Les mesures per incorporar perfils que habitualment no participen.
- b) El tracte dispensat als participants.
- c) El retorn a la ciutadania.
- d) El grau d'incidència de la ciutadania sobre les decisions adoptades per l'administració impulsora.
- e) Els sistemes de retiment de comptes previstos.
- f) El grau d'accessibilitat dels processos participatius.**

Article 46. Subjecte i competència per avaluar la llei

[...]

2. L'informe d'avaluació ha de contenir, en tot cas, el següent:

- a) Els processos participatius desenvolupats en relació amb els planificats.
- b) Les mesures per incorporar perfils que habitualment no participen.
- c) El tracte dispensat als participants.
- d) El retorn a la ciutadania.
- e) El grau d'incidència de la ciutadania sobre les decisions adoptades per l'Administració.
- f) Els sistemes de retiment de comptes previstos.
- g) El grau d'accessibilitat dels processos participatius.**

Consideracions de Pimec, Petita i Mitjana Empresa de Catalunya en la fase d'informació pública sobre l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana

Davant l'obertura del període d'audiència i informació pública de l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana, des de Pimec, Petita i Mitjana empresa de Catalunya considerem que cal que es tinguin en compte les següents observacions:

Consideracions generals

Des de Pimec valorem positivament la voluntat del Govern d'impulsar mecanismes de participació ciutadana i de diàleg civil, com a via per reforçar la qualitat democràtica i la proximitat de les institucions a la ciutadania. Tanmateix, considerem necessari introduir determinades observacions per tal d'assenyalar i garantir l'adequada delimitació entre els àmbits de participació ciutadana i diàleg civil i el diàleg social, atesa la regulació específica i la funció constitucional que aquest darrer té reconeguda.

El diàleg social també sorgeix del dret d'associació i és també una expressió del dret de participació i contribueix a la qualitat democràtica de les nostres societats. Tot i així, cal diferenciar-lo de les expressions del diàleg civil de manera que en cada àmbit es puguin desenvolupar i assolir les finalitats específiques que li són pròpies. El diàleg social està reservat per llei als espais de diàleg i treball entre les organitzacions sindicals i empresarials més representatives i l'Administració i es vehicula a través de la participació institucional i la concertació social, regulades al Decret Llei 9/2020, de 24 de març i altres normes vigents.

El diàleg civil, en canvi, es refereix a la participació de la ciutadania i de les entitats socials en els assumptes públics, amb una naturalesa i objectius diferenciats. La participació ciutadana que regula aquest avantprojecte ha de ser, en tot cas, complementària, però en cap cas substitutiva ni interferent amb els canals i àmbits propis i reservats del diàleg social.

Consideracions a l'articulat

- 1) Modificar l'apartat 3 de l'**article 1** referent a l'objecte especificant que no seran objecte d'aquesta llei els àmbits reservats i que li són propis al diàleg social i afegir un nou apartat que concreti que la llei es desenvolupa sense perjudici dels drets de participació, representació, concertació i diàleg social que exerceixen les

organitzacions empresarials i sindicals més representatives que regula la seva pròpia normativa.

Considerem que cal que a la llei es reflecteixi de manera clara la delimitació dels àmbits de diàleg social i diàleg civil pels motius exposats amb anterioritat.

- 2) Modificar l'apartat 2 de l'**article 42** aclarint que les administracions públiques poden facilitar que tot tipus d'entitats sense ànim de lucre arrelades al territori complint amb els requisits definits puguin assumir o participar en la gestió d'espais, equipaments públics i serveis públics i no només les qualificades com a "entitats ciutadanes" amb l'ànim de no restringir les facilitats de l'administració a només un tipus d'entitats.

77302512H
JOSEP GINESTA
(R:G61512257)

Firmado digitalmente
por 77302512H JOSEP
GINESTA
(R:G61512257)
Fecha: 2025.09.19
09:33:32 +02'00'

Josep Ginesta Vicente

Secretari General de Pimec

Barcelona, 19 de setembre de 2025

Al·legacions a l'Avantprojecte de llei de participació ciutadana

Des de la cooperativa “INSTA – Serveis Jurídics Ambientals” volem fer arribar les nostres aportacions a l'avantprojecte de llei de participació ciutadana, per tal d'incorporar el conceptes de pràctiques restauratives en l'articular de la llei. La nostra experiència en aquest camp considerem que pot ser útil per la Generalitat de Catalunya a l'hora de millorar i completar la proposta normativa.

En conjunt, les pràctiques restauratives podrien aparèixer en tres eixos del text:

- **Principis i valors (art. 4, 6)**
- **Metodologies de participació (art. 19, 29)**
- **Sistema de garanties i avaluació (art. 33, 44)**

Article 4. Principis informadors

- Afegir un principi específic de *cultura restaurativa*, destacant el diàleg, l'escolta activa, la reparació de relacions i la recerca de consensos com a base de la participació.
- Exemple: “Les administracions han de promoure metodologies restauratives que facilitin la gestió de desacords i conflictes en els processos participatius, assegurant la inclusió i el respecte mutu”.

Article 6. Elements essencials de compromís institucional

- A l'apartat sobre escolta activa i predisposició al canvi, es podria afegir l'ús de pràctiques restauratives com a mecanismes per gestionar tensions entre administració i ciutadania.

Article 19 i següents (Instruments de participació)

- A l'hora de definir instruments de participació ciutadana, es podria incloure explícitament les pràctiques restauratives com a metodologia participativa innovadora, ja sigui de caràcter estable (per a conflictes recurrents) o temporal (per a processos concrets).

Article 29. Fase de deliberació

- Afegir que la fase de deliberació pot incorporar metodologies restauratives per assegurar la participació equitativa, l'expressió respectuosa de dissensos i la recerca d'acords col·lectius.

Article 33. Avaluació dels instruments de participació

- Incloure com a criteri d'avaluació l'ús de pràctiques restauratives i la seva eficàcia en la gestió de conflictes i en el foment de la cohesió social.

Article 44. Mesures de restauració dels drets de les persones participants

- Aquest article ja parla de restauració en termes de garanties. Aquí seria natural introduir explícitament la possibilitat d'utilitzar *procediments restauratius* per reparar vulneracions de drets i reconstruir la confiança entre parts.

PROPOSTA D'ESMENES

Article 4. Principis informadors

Afegir un nou apartat **h)**:

h) *Cultura restaurativa*. La participació ciutadana s'ha de desenvolupar promovent el diàleg respectuós, la gestió constructiva dels desacords i la reparació de les relacions socials mitjançant pràctiques restauratives, amb l'objectiu de reforçar la cohesió i la confiança mútua entre la ciutadania i les institucions.

Article 6. Elements essencials de compromís institucional

Afegir un nou apartat **e)**:

e) *Mecanismes restauratius*. Les administracions han de garantir la disponibilitat de metodologies restauratives per gestionar els conflictes i desacords que puguin sorgir en els processos participatius, facilitant espais de diàleg i reparació que afavoreixin la continuïtat de la deliberació.

Article 19. Els instruments de participació ciutadana

Afegir un nou apartat 5:

5. Entre els instruments de participació ciutadana es poden incloure, a més, les pràctiques restauratives, enteses com metodologies de diàleg que permeten gestionar desacords, reparar relacions socials i avançar cap a consensos amplis en matèria de polítiques públiques.

Article 29. Fase de deliberació

Afegir un nou apartat 5:

5. En el desenvolupament de la fase de deliberació es poden utilitzar metodologies restauratives, com cercles de diàleg o altres formes similars, per facilitar la inclusió de totes les veus, afavorir la comprensió mútua i garantir la gestió respectuosa dels dissensos.

Article 33. Avaluació dels instruments de participació ciutadana

Afegir un nou apartat 4:

4. L'avaluació dels instruments de participació ha de contemplar també l'eficàcia de les pràctiques restauratives emprades en la gestió dels conflictes i la seva contribució a la cohesió social i a la qualitat de la deliberació.

Article 44. Mesures de restauració dels drets de les persones participants

Reformulació de l'article:

1. Quan es detecti un incompliment dels drets de les persones participants, el grup motor o l'administració impulsora han de promoure mesures de reparació adequades.
2. Aquestes mesures poden incloure procediments restauratius específics que permetin reconèixer el dany causat, reparar la confiança vulnerada i restablir les condicions d'una participació de qualitat.
3. Les persones participants poden sol·licitar la intervenció d'un procés restauratiu davant el grup motor o l'administració impulsora.

A LA GENERALITAT DE CATALUNYA**DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA**

El Sr. Francesc Torres Torres, rector de la Universitat Politècnica de Catalunya (d'ara endavant, UPC), nomenat per Decret 106/2025, de 27 de maig (DOGC núm. 9423, de 29.5.2025), amb seu al carrer Jordi Girona, 31, 08034 Barcelona, i amb NIF Q-0818003-F, en representació d'aquesta institució, segons estableixen l'article 50.1 de la Llei orgànica 2/2023, de 22 de març, del sistema universitari (d'ara endavant LOSU); l'article 79.1 de la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (d'ara endavant LUC), i els articles 67, 68 i 169 dels Estatuts de la Universitat Politècnica de Catalunya, aprovats per l'Acord GOV/43/2012, de 29 de maig (DOGC núm. 6140, d'1.6.2012).

COMPAREIX I EXPOSA

Que en data 12 de setembre de 2025 ens va ser notificat l'ofici de la directora general de Govern Obert mitjançant el qual es dona compliment al tràmit d'audiència previst a l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, sobre l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei de participació ciutadana.

Que mitjançant el present escrit es presenten **AL·LEGACIONS** al mateix, en temps i forma.

PRIMERA.- La inclusió de les universitats públiques de Catalunya dins de l'àmbit d'aplicació de l'avantprojecte de Llei de participació ciutadana (article 3.4), tot i que sigui amb caràcter supletori, entenem que pot constituir una **afectació directa al dret fonamental de l'autonomia universitària** reconegut a l'article 27 de la Constitució espanyola, i que en els termes de la Llei orgànica 2/2023, de 22 de març, del Sistema Universitari (d'ara endavant, LOSU) comprèn, entre d'altres, l'elaboració dels seus estatuts i de les normes de règim intern.

El que fa als mecanismes de participació, la normativa específica que és d'aplicació a les universitats públiques preveu, en diferents textos legals, la necessitat d'incloure la

Original signat per:

FRANCISCO TORRES TORRES
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE
CATALUNYA
Signat en: 06-10-2025 16:17:00
GMT+2

participació dels membres de la comunitat universitària en el sistema d'elaboració, seguiment i actualització de la pròpia normativa interna que els hi és d'aplicació. A títol d'exemple, en l'article 34 de la LOSU, les universitats han de garantir a l'estudiantat una participació activa, lliure i significativa en el disseny, implementació i avaluació de la política universitària. A més, d'acord amb el que s'estableix en l'article 45.4 de la LOSU, els portals de transparència de les universitats han d'informar dels espais de participació. En el cas de la UPC, es disposa actualment de l'espai "Decidim UPC" (<https://decidim.upc.edu>) i una normativa pròpia, aprovada el març de 2025, sobre el Marc general de la política de qualitat normativa de la UPC ([Acord CG/2025/02/39](#)) que inclou unes previsions sobre el desplegament normatiu de la UPC en l'àmbit de la participació de la comunitat universitària, tal com preveu l'article 18.2 de l'Avantprojecte.

Aquesta peculiaritat de les universitats públiques de Catalunya, fa que el propi redactat de l'apartat quart de l'article 3 de l'Avantprojecte concreti l'aplicació supletòria en allò que sigui compatible amb el règim d'autonomia de les universitats i la naturalesa de les seves funcions.

El principi democràtic dels seus òrgans de govern, assegurant que les decisions es prenguin de manera col·legiada i representativa. Aquest model garanteix la participació activa de tota la comunitat universitària —estudiants, professorat i personal d'administració i serveis— en el funcionament i desenvolupament de la institució, reforçant així el compromís amb la transparència, la responsabilitat i la pluralitat d'idees. Així ho ha entès la doctrina i la Jurisprudència, pacífica, que s'ha dictat al respecte

A tall d'exemple, en el cas concret de la pretesa negociació de les relacions de llocs de treball amb les organitzacions sindicals, com a representants dels treballadors, els òrgans de la jurisdicció contenciós-administrativa han determinat, des de la sentència núm. 628/1995, de 4 de novembre, del TSJC (la doctrina de la qual s'ha vingut reiterant en pronunciaments posteriors), que a les universitats públiques aquesta mediació no és necessària, atès que en els seus òrgans de govern estan representats i en formen part

membres de tots els col·lectius que componen la comunitat universitària (única destinatària, per altra banda), de les seves decisions:

“La Junta de gobierno es también un órgano de representación, y estando en ella representado el PAS (Personal de Administración y Servicios), personal que en virtud del artículo 14.1 está facultado para negociar con la Universidad sus condiciones de trabajo, económica, laborales y profesionales, sin que pueda por todo ello aceptarse la pretensión del sindicato recurrente en orden a que se hace preciso articular un órgano específico de representación y/o negociación”.

La comunitat universitària és el col·lectiu directament afectat per les seves polítiques i serveis, a diferència de les administracions territorials on la ciutadania és el destinatari directe de les seves polítiques i serveis. Dit això, les lleis preveuen la participació de la societat en les universitats a través del Consell Social i també la constitució d'un fòrum de participació per promoure l'assessorament i la participació de persones, entitats associatives, cíviques, entre d'altres per contribuir al millor compliment de les funcions del Consell Social (article 87 de la LUC) També la LOSU disposa que les universitats fomentaran la ciència ciutadana “como un campo de generación de conocimiento compartido entre la ciudadanía y el sistema universitario de investigación”.

El concepte de “ciudadà” s'ha de diferenciar del de membre de la comunitat universitària. La comunitat universitària es basa en relacions d'especial subjecció, mentre el concepte de ciutadania és universal i no necessita d'aquest règim administratiu de vinculació. En el marc de la lògica d'especial subjecció és com cal entendre la participació universitària, motiu pel qual té una llei orgànica, pel fet de desenvolupar un dret fonamental; l'aprovació de la qual és competència exclusiva de l'Estat a través de Les Corts, que en no incloure a la normativa específica reguladora de les universitats la participació ciutadana en la elaboració dels seus reglaments, no permet la intervenció de les Comunitats Autònomes en aquesta matèria.

La doctrina del pronunciament invocat i posteriors es pot fer extensiva a tots els supòsits d'adopció d'acords per part de la universitat; particularment en matèries estrictament

acadèmiques, de les que el propi Tribunal Constitucional, en aquesta línia, en qualsevol cas ha exclòs al Consell Social; precisament perquè entre els seus membres hi figuren representants de la societat que no provenen de la comunitat universitària (STC 26/1987, de 27 de febrer).

En el marc d'una democràcia participativa i la cultura de la participació ciutadana, en compliment de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (d'àmbit nacional), les comunitats autònomes que han aprovat les seves lleis de participació ciutadana no han inclòs les universitats públiques al seu àmbit d'aplicació. A tall d'exemple, citem les comunitats autònomes d'Andalusia, la Comunitat Valenciana, Castilla La Mancha i Canàries.

Tot l'anterior va en la mateixa línia del que es preveu a la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'Universitats de Catalunya (d'ara endavant LUC). En concret, l'article 102.3 de la LUC, on s'estableix que en defecte de norma expressa a les universitats públiques els hi resultarà d'aplicació supletòria la legislació de la Generalitat sobre el procediment administratiu, el règim dels funcionaris de l'Administració de la Generalitat, llevat del règim aplicable als funcionaris dels cossos docents universitaris, el règim patrimonial i financer i la contractació administrativa. És a dir, de la lectura de l'anterior article es desprèn, a sensu contrari, que només és d'aplicació supletòria a les universitats la legislació de la Generalitat sobre les matèries enumerades a l'article 102, no trobant-se la participació ciutadana en cap d'elles en no formar part de cap tràmit del procediment administratiu, tal com s'indica al mateix preàmbul de l'avantprojecte de la Llei on s'especifica que la participació no és un tràmit dins el procediment administratiu sinó una forma d'interlocució entre l'administració i la ciutadania.

A tot l'anterior s'ha d'afegir que l'aplicació de la Llei de participació ciutadana, suposaria una nova afectació econòmica al règim de finançament de les universitats, històricament infra finançades.

Original signat per:

FRANCISCO TORRES TORRES
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE
CATALUNYA
Signat en: 06-10-2025 16:17:00
GMT+2

Com a conclusió de tot l'anterior, el primer que cal destacar, és que les universitats públiques de Catalunya no haurien de formar part de l'àmbit d'aplicació de la Llei de participació ciutadana, motiu pel qual escau la seva eliminació, sens perjudici de poder afegir, una disposició addicional on es manifesti que les universitats regularan, dins del seu àmbit competencial, les mesures de participació ciutadana, d'acord amb el principi de la Llei autonòmica.

Fetes les anteriors consideracions, es procedeix a l'anàlisi de l'articulat i a les propostes de modificació, amb la seva corresponent justificació:

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Capítol I. Objecte, finalitats i àmbit d'aplicació (Art. 3.4)

- Article 3. 4 Àmbit d'aplicació

Justificació: L'article 3.4 d'aquest avantprojecte incorpora, de forma supletòria, a les universitats públiques de Catalunya dins del seu àmbit d'aplicació, fet que, com ja s'ha indicat a les al·legacions inicials, afecta al dret a l'autonomia universitària que comprèn, entre d'altres, l'elaboració dels seus estatuts i de les normes de règim intern (article 3.2 b) de la LOSU).

Proposta: Es proposa eliminar la referència a les universitats públiques de Catalunya de l'àmbit d'aplicació de l'avantprojecte de llei de participació ciutadana.

Subsidiàriament i pel cas que no s'accepti la supressió de l'apartat 4 de l'article 3, i a efectes aclaridors, es proposa concretar que la regulació específica inclou la normativa pròpia de les universitats:

3.4. Les universitats públiques de Catalunya es regeixen per la seva normativa específica, incloent-hi la seva normativa pròpia, i en defecte d'aquestes, i amb caràcter supletori, per les previsions d'aquesta Llei, en allò que sigui compatible amb el seu règim d'autonomia i amb la naturalesa de les seves funcions.

TÍTOL III. INICIATIVA, INSTRUMENTS I FASES DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Capítol I. Iniciativa per promoure instruments de participació ciutadana (Art 18.2)

Justificació: L'apartat segon de l'article 18 de l'avantprojecte de participació ciutadana que regula les normes especials sobre la iniciativa ciutadana, preveu que les universitats han d'incloure en les seves normes d'organització i funcionament el dret d'iniciativa d'usuaris o membres per a promoure la participació ciutadana.

El primer que cal destacar és la possible confusió que es pot generar amb la redacció d'aquest article, ja que d'acord amb l'article 103 de la LUC i els articles 38 i 95 de la LOSU, les universitats públiques catalanes es regeixen pels seus Estatuts i les privades per les seves normes d'organització i funcionament.

Dit l'anterior, aquesta referència al fet que les universitats recullin als seus Estatuts o normes d'organització i funcionament el dret a iniciativa dels usuaris o membres per promoure la participació ciutadana, entenem que resta fora del marc competencial d'aquesta llei (d'acord amb l'informe jurídic són els articles 4.2, 43 i 122 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya), competència que la LOSU tampoc atorga a les comunitats autòniques, motiu pel qual procedeix la seva eliminació.

Proposta: Es proposa eliminar l'apartat segon de l'article 18 de l'avantprojecte de Llei.

TÍTOL V. FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I INNOVACIÓ DEMOCRÀTICA.

Capítol I. Foment de la participació ciutadana (art 40)

Justificació: A l'article 40 de l'avantprojecte de llei de participació ciutadana es preveu que la Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació de la ciutadania i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català, mitjançant el seu tractament en els currículums, plans d'actuació tutorial, projecte direcció i projecte educatiu de cada centre de les diferents etapes educatives.

El referit foment per part de la Generalitat dins de l'àmbit del sistema educatiu universitari afecta el dret a l'autonomia universitària que inclou, entre d'altres, les

Original signat per:

FRANCISCO TORRES TORRES
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE
CATALUNYA
Signat en: 06-10-2025 16:17:00
GMT+2

polítiques docents, d'investigació i innovació, la gestió de l'estudiantat i dels expedients acadèmics, l'elaboració i aprovació de plans d'estudis, l'organització i desenvolupament d'activitats de tutoria acadèmica o de suport a l'estudiantat, totes elles competències necessàries per a l'adequat compliment de les funcions regulades de l'article 2 de la LOSU (article 3.2 a), g), l), n), i s) de la LOSU).

A l'anterior s'ha d'afegir que el foment per part de la Generalitat d'aquestes matèries, entenem que també resta fora del marc competencial que motiva l'aprovació del citat avantprojecte de Llei (d'acord amb l'informe jurídic preliminar de l'assessoria jurídica de la Generalitat de Catalunya són els articles 4.2, 43 i 122 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya), competència que la LOSU tampoc atorga a les comunitats autonòmiques, fet que motiva la seva eliminació.

Proposta: Es proposa eliminar l'article 40 de l'avantprojecte de Llei.

Subsidiàriament, es proposa la modificació de l'article 40 de l'avantprojecte de Llei en els següents termes (color taronja):

*"L'administració de la Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació de la ciutadania i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català **no universitari**, mitjançant el seu tractament en els currículums, així com del seu desenvolupament dins dels plans d'acció tutorial, del projecte de direcció i del projecte educatiu de cada centre de les diferents etapes educatives **no universitàries**.*

*Així mateix, ha de fomentar els valors democràtics i de participació als centres educatius **no universitaris**, en especial, la iniciativa de l'alumnat per impulsar projectes i propostes."*

DISPOSICIONS ADDICIONALS (afegir una nova disposició adicional)

Justificació: En línia amb la proposta inicial d'aquesta Universitat consistent en eliminar a les universitats públiques de Catalunya de l'àmbit d'aplicació d'aquesta avantprojecte de llei, es proposa incorporar una disposició adicional perquè les universitats, si així ho consideren, puguin aprovar les seves normes de participació ciutadana seguint els principis d'aquesta Llei.

Proposta: Es proposa afegir una nova disposició adicional tercera amb el següent redactat:

“Les universitats públiques de Catalunya regularan, dins del seu àmbit competencial, les mesures de participació de la comunitat universitària d'acord amb els principis de la present Llei”.

Per tot l'exposat,

SOL·LICITO que es tingui per presentat el present escrit d'al·legacions, a l'avantprojecte de llei de participació ciutadana i s'acordi eliminar a les universitats públiques de Catalunya de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, afegint, si escau, la disposició adicional tercera proposada. Subsidiàriament, sol·licitem que es duguin a terme les modificacions exposades als articles 3.4, 18.2 i 40.

Sr. Francesc Torres

Rector

Original signat per:

FRANCISCO TORRES TORRES
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE
CATALUNYA
Signat en: 06-10-2025 16:17:00
GMT+2

AL·LEGACIONS PRESENTADES PER LA UNIVERSITAT POMPEU FABRA A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PARTICIPACIO CIUTADANA

En relació amb l'ofici de la directora general de Govern Obert, mitjançant el qual es dona compliment al tràmit d'audiència previst a l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, sobre l'elaboració de l'Avantprojecte de llei de participació ciutadana, la Rectora de la Universitat Pompeu Fabra passa a exposar a continuació aquelles al·legacions que considera oportunes traslladar a la directora general de Govern Obert, sobre la base del següent

MOTIU

ÚNIC.- La inclusió de les universitats públiques de Catalunya dins de l'àmbit d'aplicació de l'avantprojecte de llei de participació ciutadana (article 3.4), tot i que sigui amb caràcter supletori, considerem que és una afectació directa al dret fonamental de l'autonomia universitària reconegut a l'article 27 de la Constitució espanyola, i que en els termes de la Llei orgànica 2/2023, de 22 de març, del Sistema Universitari ("LOSU") comprèn, entre d'altres, l'elaboració dels seus estatuts i de les normes de règim intern.

La normativa específica que és d'aplicació a les universitats públiques ja preveu en diferents textos legals la participació dels membres de la comunitat universitària en la presa de decisions de la pròpia universitat. De fet a l'article 44 de la LOSU que porta per títol "Normas generales de gobernanza, representación y participación en las universidades públicas", al seu apartat 6 es diu que "Los Estatutos establecerán mecanismos incentivadores de la participación y representación de los diferentes sectores de la comunidad universitaria en los órganos de gobierno de la universidad, centros, departamentos e institutos, con especial atención a la participación del estudiantado, y con información actualizada en los portales de transparencia de los espacios de participación que se habiliten en cada momento. Con esta finalidad, podrán desarrollar procesos participativos, consultas y otros mecanismos de participación del conjunto de la comunidad universitaria". També a l'article 34 de la LOSU en relació als estudiants es diu "Las universidades garantizarán al estudiantado una participación activa, libre y

significativa en el disseny, implementació i evaluació de la política universitària (...)

Asimismo, garantirán su participació en:

- a) La creació del coneixement i la concreció en els plans d'estudis,
- b) la evaluació dels títols universitaris i de la docència,
- c) la gestió dels serveis vinculats a la vida universitària,
- d) la promoció activa de la innovació docent,
- e) la vinculació amb la societat i l'entorn local i internacional,
- f) i la convivència universitària i la mediació i resolució alternativa de conflictes."

En el cas de les universitats, és la comunitat universitària el col·lectiu directament afectat per les seves polítiques i serveis, a diferència de les administracions territorials on la ciutadania és el destinatari directe de les seves polítiques i serveis. Dit això, les lleis preveuen la participació de la societat en les universitats a través del Consell Social i també la constitució d'un fòrum de participació per promoure l'assessorament i la participació de persones, entitats associatives, cíviques, entre d'altres per contribuir al millor compliment de les funcions del Consell Social (article 87 de la LUC) També la LOSU disposa que les universitats fomentaran la ciència ciutadana "como un campo de generación de conocimiento compartido entre la ciudadanía y el sistema universitario de investigación".

La peculiaritat del règim d'aplicació a les universitats públiques de Catalunya, fa que el propi redactat de l'apartat quart de l'article 3 de l'Avantprojecte concreti que l'aplicació supletòria aplica en allò que sigui compatible amb el règim d'autonomia de les universitats i la naturalesa de les seves funcions.

En el marc d'una democràcia participativa i la cultura de la participació ciutadana, en compliment de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (d'àmbit nacional), les comunitats autònomes que han aprovat les seves lleis de participació ciutadana no han inclòs les universitats públiques al seu àmbit d'aplicació. A tall d'exemple, se citen les comunitats autònomes d'Andalusia, la Comunitat Valenciana, Castilla La Mancha i Canàries.

Com a conclusió de tot l'anterior, el primer que cal destacar, és que les universitats públiques de Catalunya no haurien de formar part de l'àmbit d'aplicació de la Llei de participació ciutadana, motiu pel qual escau la seva eliminació.

Fetes les anteriors consideracions, es procedeix a l'anàlisi de l'articulat i a les propostes de modificació, amb la seva corresponent justificació:

I. Article 3.4 Àmbit d'aplicació.

“Les universitats públiques de Catalunya es regeixen per la seva normativa específica i, supletòriament, per les previsions d'aquesta Llei, en allò que sigui compatible amb el seu règim d'autonomia i amb la naturalesa de les seves funcions”.

Proposta: Es proposa suprimir la referència a les universitats públiques de Catalunya de l'àmbit d'aplicació de l'avantprojecte de llei de participació ciutadana.

Justificació: El precepte suara esmenat incorpora, de forma supletòria, a les universitats públiques de Catalunya dins del seu àmbit d'aplicació, fet que, com ja s'ha exposat a les al·legacions inicials, afecta al dret a l'autonomia universitària que comprèn, entre d'altres, l'elaboració dels seus estatuts i de les normes de règim intern (article 3.2 b) de la LOSU).

Subsidiàriament i pel cas que no s'accepti la supressió de l'apartat 4 de l'article 3, i a efectes aclaridors, es proposa concretar que la regulació específica inclou la normativa pròpia de les universitats:

3.4. Les universitats públiques de Catalunya es regeixen per la seva normativa específica, incloent-hi la seva normativa pròpia, i en defecte d'aquestes, i amb caràcter supletori, per les previsions d'aquesta Llei, en allò que sigui compatible amb el seu règim d'autonomia i amb la naturalesa de les seves funcions.

II.- Article 18.2 Normes especials sobre la iniciativa ciutadana.

“Els sector públic institucional de les administracions catalanes i les universitats han de recollir en les seves normes d'organització i funcionament el dret d'iniciativa dels usuaris o membres per a promoure la participació ciutadana.”

Proposta: Es proposa eliminar l'apartat segon de l'article 18 de l'avantprojecte de Llei.

Justificació: D'acord amb l'article 3.4 de l'Avantprojecte de llei, les previsions d'aquesta llei són d'aplicació supletòria a les universitats, atès que aquestes es regeixen per la seva normativa específica. Per tant, es considera que l'obligació que l'article 18 apartat 2 imposa a les universitats entra en contradicció directa amb el caràcter supletori que estableix l'article 3.4. de l'actual Avantprojecte de llei.

D'altra banda, cal destacar la possible confusió que es pot generar amb la redacció d'aquest article, ja que d'acord amb l'article 103 de la LUC i els articles 38 i 95 de la LOSU, les universitats públiques catalanes es regeixen pels seus Estatuts i les privades per les seves normes d'organització i funcionament.

Dit l'anterior, aquesta referència al fet que les universitats recullin als seus Estatuts o normes d'organització i funcionament el dret a iniciativa dels usuaris o membres per promoure la participació ciutadana, entenem que resta fora del marc competencial d'aquesta llei (d'acord amb l'informe jurídic són els articles 4.2, 43 i 122 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya), competència que la LOSU tampoc atorga a les comunitats autonòmiques, motiu pel qual procedeix la seva eliminació.

III.- Article 40 Foment de la participació ciutadana

“L’Administració de la Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació ciutadana i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català, mitjançant el seu tractament en els currículums, així com del seu desenvolupament dins dels plans d’acció tutorial, del projecte de direcció i del projecte educatiu de cada centre de les diferents etapes educatives.

Així mateix, ha de fomentar els valors democràtics i de participació als centres educatius, en especial, la iniciativa de l’alumnat per impulsar projectes i propostes.”

Proposta: Es proposa modificar el redactat per clarificar que no es refereix a l’ensenyament universitari i per tant, suggerim el següent redactat:

“L’Administració de la Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació ciutadana i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català no universitari, mitjançant el seu tractament en els currículums, així com del seu desenvolupament dins dels plans d’acció tutorial, del projecte de direcció i del projecte educatiu de cada centre de les diferents etapes educatives no universitàries.

Així mateix, ha de fomentar els valors democràtics i de participació als centres educatius no universitaris, en especial, la iniciativa de l’alumnat per impulsar projectes i propostes.”

Justificació: Al precepte suara esmentat es preveu que la Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació de la ciutadania i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català, mitjançant el seu tractament en els currículums, plans d’actuació tutorial, projecte direcció i projecte educatiu de cada centre de les diferents etapes educatives. Aquest foment dins de l’àmbit del sistema educatiu universitari afecta el dret

a l'autonomia universitària que inclou, entre d'altres, les polítiques docents, d'investigació i innovació, la gestió de l'estudiantat i dels expedients acadèmics, l'elaboració i aprovació de plans d'estudis, l'organització i desenvolupament d'activitats de tutoria acadèmica o de suport a l'estudiantat, totes elles competències necessàries per a l'adequat compliment de les funcions regulades de l'article 2 de la LOSU (article 3.2 a), g), l), n), i s) de la LOSU).

Per tot l'anteriorment esmentat, **SOL·LICITO** que es tingui per presentat el present escrit d'al·legacions a l'avantprojecte de llei de participació ciutadana i s'acordi eliminar a les universitats públiques de Catalunya de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, i per tant que s'eliminin les referències a les universitats que es fan als articles 3.4 i 18.2 i que es modifiqui l'article 40 per tal de clarificar que no afecta a l'ensenyament superior. Subsidiàriament, sol·licito que es dugui a terme les modificacions exposades a l'article 3.4.

EULALIA DE
NADAL CLANCHET
- DNI [REDACTED]
(TCAT)

Firmado digitalmente por
EULALIA DE NADAL
CLANCHET - DNI
[REDACTED]
Fecha: 2025.10.06 12:26:08
+02'00'

Sra. Laia de Nadal Clanchet

Rectora de la UPF

AL·LEGACIONS PRESENTADES PER LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PARTICIPACIO CIUTADANA

En relació amb l'ofici de la directora general de Govern Obert, mitjançant el qual es dona compliment al tràmit d'audiència previst a l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, sobre l'elaboració de l'Avantprojecte de llei de participació ciutadana, el rector de la Universitat Rovira i Virgili passa a exposar a continuació aquelles al·legacions que considera oportunes traslladar a la directora general de Govern Obert, sobre la base del següent

MOTIU

ÚNIC.- La inclusió de les universitats públiques de Catalunya dins de l'àmbit d'aplicació de l'avantprojecte de llei de participació ciutadana (article 3.4), tot i que sigui amb caràcter supletori, considerem que és una afectació directa al dret fonamental de l'autonomia universitària reconegut a l'article 27 de la Constitució espanyola, i que en els termes de la Llei orgànica 2/2023, de 22 de març, del Sistema Universitari ("LOSU") comprèn, entre d'altres, l'elaboració dels seus estatuts i de les normes de règim intern.

La normativa específica que és d'aplicació a les universitats públiques ja preveu en diferents textos legals la participació dels membres de la comunitat universitària en la presa de decisions de la pròpia universitat. De fet a l'article 44 de la LOSU que porta per títol "Normas generales de gobernanza, representación y participación en las universidades públicas", al seu apartat 6 es diu que "Los Estatutos establecerán mecanismos incentivadores de la participación y representación de los diferentes sectores de la comunidad universitaria en los órganos de gobierno de la universidad, centros, departamentos e institutos, con especial atención a la participación del estudiantado, y con información actualizada en los portales de transparencia de los espacios de participación que se habiliten en cada momento. Con esta finalidad, podrán desarrollar procesos participativos, consultas y otros mecanismos de participación del conjunto de la comunidad universitaria". També a l'article 34 de la LOSU en relació als estudiants es diu "Las universidades garantizarán al estudiantado una participación activa, libre y significativa en el diseño, implementación y evaluación de la política universitaria (...) Asimismo, garantizarán su participación en:

- a) La creación del conocimiento y su concreción en los planes de estudios,
- b) la evaluación de los títulos universitarios y de la docencia,

- c) la gestión de los servicios vinculados a la vida universitaria,
- d) la promoción activa de la innovación docente,
- e) la vinculación con la sociedad y el entorno local e internacional,
- f) y la convivencia universitaria y la mediación y resolución alternativa de conflictos.”

En el cas de les universitats, és la comunitat universitària el col·lectiu directament afectat per les seves polítiques i serveis, a diferència de les administracions territorials on la ciutadania és el destinatari directe de les seves polítiques i serveis. Dit això, les lleis preveuen la participació de la societat en les universitats a través del Consell Social i també la constitució d'un fòrum de participació per promoure l'assessorament i la participació de persones, entitats associatives, cíviques, entre d'altres per contribuir al millor compliment de les funcions del Consell Social (article 87 de la LUC) També la LOSU disposa que les universitats fomentaran la ciència ciutadana “como un campo de generación de conocimiento compartido entre la ciudadanía y el sistema universitario de investigación”.

La peculiaritat del règim d'aplicació a les universitats públiques de Catalunya, fa que el propi redactat de l'apartat quart de l'article 3 de l'Avantprojecte concreti que l'aplicació supletòria aplica en allò que sigui compatible amb el règim d'autonomia de les universitats i la naturalesa de les seves funcions.

En el marc d'una democràcia participativa i la cultura de la participació ciutadana, en compliment de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (d'àmbit nacional), les comunitats autònomes que han aprovat les seves lleis de participació ciutadana no han inclòs les universitats públiques al seu àmbit d'aplicació. A tall d'exemple, se citen les comunitats autònomes d'Andalusia, la Comunitat Valenciana, Castilla La Mancha i Canàries.

Com a conclusió de tot l'anterior, el primer que cal destacar, és que les universitats públiques de Catalunya no haurien de formar part de l'àmbit d'aplicació de la Llei de participació ciutadana, motiu pel qual escau la seva eliminació.

Fetes les anteriors consideracions, es procedeix a l'anàlisi de l'articulat i a les propostes de modificació, amb la seva corresponent justificació:

I. Article 3.4 Àmbit d'aplicació.

“Les universitats públiques de Catalunya es regeixen per la seva normativa específica i, supletòriament, per les previsions d'aquesta Llei, en allò que sigui compatible amb el seu règim d'autonomia i amb la naturalesa de les seves funcions”.

Proposta: Es proposa suprimir la referència a les universitats públiques de Catalunya de l'àmbit d'aplicació de l'avantprojecte de Llei de participació ciutadana.

Justificació: El precepte suara esmenat incorpora, de forma supletòria, a les universitats públiques de Catalunya dins del seu àmbit d'aplicació, fet que, com ja s'ha exposat a les al·legacions inicials, afecta al dret a l'autonomia universitària que comprèn, entre d'altres, l'elaboració dels seus estatuts i de les normes de règim intern (article 3.2 b) de la LOSU).

Subsidiàriament i pel cas que no s'accepti la supressió de l'apartat 4 de l'article 3, i a efectes aclaridors, es proposa concretar que la regulació específica inclou la normativa pròpia de les universitats:

3.4. Les universitats públiques de Catalunya es regeixen per la seva normativa específica, incloent-hi la seva normativa pròpia, i en defecte d'aquestes, i amb caràcter supletori, per les previsions d'aquesta Llei, en allò que sigui compatible amb el seu règim d'autonomia i amb la naturalesa de les seves funcions.

II.- Article 18.2 Normes especials sobre la iniciativa ciutadana.

“Els sector públic institucional de les administracions catalanes i les universitats han de recollir en les seves normes d’organització i funcionament el dret d’iniciativa dels usuaris o membres per a promoure la participació ciutadana.”

Proposta: Es proposa eliminar l’apartat segon de l’article 18 de l’avantprojecte de Llei.

Justificació: D’acord amb l’article 3.4 de l’Avantprojecte de Llei, les previsions d’aquesta llei són d’aplicació supletòria a les universitats, atès que aquestes es regeixen per la seva normativa específica. Per tant, es considera que l’obligació que l’article 18 apartat 2 imposa a les universitats entra en contradicció directa amb el caràcter supletori que estableix l’article 3.4. de l’actual Avantprojecte de Llei.

D’altra banda, cal destacar la possible confusió que es pot generar amb la redacció d’aquest article, ja que d’acord amb l’article 103 de la LUC i els articles 38 i 95 de la LOSU, les universitats públiques catalanes es regeixen pels seus Estatuts i les privades per les seves normes d’organització i funcionament.

Dit l’anterior, aquesta referència al fet que les universitats recullin als seus Estatuts o normes d’organització i funcionament el dret a iniciativa dels usuaris o membres per promoure la participació ciutadana, entenem que resta fora del marc competencial d’aquesta llei (d’acord amb l’informe jurídic són els articles 4.2, 43 i 122 de l’Estatut d’Autonomia de Catalunya), competència que la LOSU tampoc atorga a les comunitats autonòmiques, motiu pel qual procedeix la seva eliminació.

III.- Article 40 Foment de la participació ciutadana

“L’Administració de la Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació ciutadana i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català, mitjançant el seu tractament en els currículums, així com del seu desenvolupament dins dels plans d’acció tutorial, del projecte de direcció i del projecte educatiu de cada centre de les diferents etapes educatives.

Així mateix, ha de fomentar els valors democràtics i de participació als centres educatius, en especial, la iniciativa de l’alumnat per impulsar projectes i propostes.”

Proposta: Es proposa modificar el redactat per clarificar que no es refereix a l'ensenyament universitari i per tant, suggerim el següent redactat:

“L'Administració de la Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació ciutadana i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català no universitari, mitjançant el seu tractament en els currículums, així com del seu desenvolupament dins dels plans d'acció tutorial, del projecte de direcció i del projecte educatiu de cada centre de les diferents etapes educatives no universitàries.

Així mateix, ha de fomentar els valors democràtics i de participació als centres educatius no universitaris, en especial, la iniciativa de l'alumnat per impulsar projectes i propostes.”

Justificació: Al precepte suara esmentat es preveu que la Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació de la ciutadania i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català, mitjançant el seu tractament en els currículums, plans d'actuació tutorial, projecte direcció i projecte educatiu de cada centre de les diferents etapes educatives. Aquest foment dins de l'àmbit del sistema educatiu universitari afecta el dret a l'autonomia universitària que inclou, entre d'altres, les polítiques docents, d'investigació i innovació, la gestió de l'estudiantat i dels expedients acadèmics, l'elaboració i aprovació de plans d'estudis, l'organització i desenvolupament d'activitats de tutoria acadèmica o de suport a l'estudiantat, totes elles competències necessàries per a l'adequat compliment de les funcions regulades de l'article 2 de la LOSU (article 3.2 a), g), l), n), i s) de la LOSU).

Per tot l'anteriorment esmentat, **SOL·LICITO** que es tingui per presentat el present escrit d'al·legacions, a l'avantprojecte de Llei de participació ciutadana i s'acordi eliminar a les universitats públiques de Catalunya de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei. Subsidiàriament, sol·licito que es duguin a terme les modificacions exposades als articles 3.4, 18.2 i 40.

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
JOSEP
PALLARES (R:
2025.10.06
17:06:59 +02'00'

Josep Pallarès Marzal
Rector de la URV

Jordi March Barberà, coordinador en matèria de gestió documental i registre, del
Departament de la Presidència,

FAIG CONSTAR:

Que en relació amb l'Edicte de 27 d'agost de 2025, pel qual se sotmet a informació pública l'Avantprojecte de llei de participació ciutadana, (DOGC Núm. 9490 - 1.9.2025); s'han rebut les següents al·legacions durant el tràmit d'informació pública (del dia 2 de setembre de 2025 fins al 23 de setembre de 2025).

9015/2365765/2025	10/09/2025 11:33	d'INSTA – Serveis Jurídics Ambientals, SCCLP
9015/2447257/2025	19/09/2025 09:44	de PIMEC, Petita i Mitjana Empresa de Catalunya
9015/2472286/2025	22/09/2025 17:26	de Cámara de Concesionarios y Empresas Vinculadas al Sector Público
9015/2488251/2025	23/09/2025 23:31	de COLPIS

Jordi March
Barberà - DNI
[REDACTED]
(TCAT)

Signat digitalment per
Jordi March Barberà -
DN [REDACTED] (TCAT)
Data: 2025.09.25
14:52:16 +02'00'

Oficina de Registre del Departament de la Presidència

DILIGÈNCIA per a fer constar que durant el període d'exposició pública de l'**edict**e pel qual se sotmet a informació pública l'**Avantprojecte de llei de participació ciutadana**, no consta la presentació d'al·legacions a l'oficina de registre del Districte Administratiu de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona, 30 de setembre de 2025

Octavi Panadès
Rovira - DNI
[REDACTED]
(TCAT)

Signat digitalment per
Octavi Panadès Rovira
- DNI [REDACTED]
(TCAT)
Data: 2025.09.30
09:14:47 +02'00'

Octavi Panadès i Rovira
Responsable de Registre
Oficina d'Atenció Ciutadana